

Türkçe Dersi Sosyal Etkileşime Dayalı Sınıf Ortamlarının Öğrencilerin Dinleme Becerisinin Geliştirilmesindeki Rolü

The Role of Turkish Lesson Interactive Classrooms in the Development of Students' Listening Skills

Ali GÖÇER¹,

Soner GARİP²

Öz

Dinleme becerisi iletişim sürecinin önemli bir parçası olup bireylerin yaşam boyu kullanacakları bir beceridir. Öğretmenlerin dinleme becerisini kazandırma ve geliştirme sürecinde farkındalık oluşturma, öğrencilere rehber olması, ders içi ve dışı çeşitli etkinliklerle becerileri etkin kullanabilmeleri için onları yüreklendirmesi önemlidir. Bu çalışmada Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinin öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmedeki rolü üzerinde durulmaktadır. Araştırma, Ankara ilinde bulunan bir ortaokulun birinci sınıfında öğrenim gören öğrencilerle okuma saatinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ilk uygulama iki hafta sürmüş ve dinleme etkinliğinde etkileşimsiz dinleme stratejisinden faydalanılmıştır. Araştırmanın ikinci uygulama süreci altı hafta sürmüş ve dinleme etkinliği sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi çerçevesinde doküman inceleme ile gözlem tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği kullanılarak incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilere uygulanan başarı testlerinden, gözlemlerden, öğrencilerin süreçle ilgili duygu ve düşüncelerinden elde edilen verilerden Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin dinleme becerisini geliştirebilmeleri için etkinliklere aktif katılımlarına uygun bir zemin sunduğu ve öğretmenin rehberlik rolünü etkin bir şekilde yapmasını sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe dersi, etkileşimli sınıf ortamları, dinleme becerisi.

Abstract

Listening skills are an important part of the communication process and are a skill that individuals will use throughout their lives. It is important for teachers to be a guide and model for students in the process of acquiring and developing listening skills; to encourage them to use skills effectively with various activities in and out of the classroom, to increase their awareness. In this study, the role of listening activities performed in classroom environments based on social interaction in the Turkish language course is emphasized in improving the listening skills of students. The research was carried out during reading time with students studying in the first grade of a secondary school in Ankara province. In the research, the first application lasted for two weeks and the non-interactive listening strategy was used in the listening activity. The second application period of the research lasted for six weeks and the listening activity was carried out in classroom environments based on social interaction. In the research, document review and observation techniques were used within the framework of qualitative research method. The obtained data were analyzed using content analysis technique. As a result of the research, it was concluded that classroom environments based on social interaction in Turkish lessons provide a suitable ground for students' active participation in activities so that they can improve their listening skills and enable the teacher to perform the role of guidance effectively.

Keywords: Turkish lesson, interactive classroom environments, listening skill.

¹ Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kayseri-Türkiye, gocerali@gmail.com, orcid.org/00000002-6880-2611

² Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri-Türkiye, sonergarip38@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0893-9536

GİRİŞ

“Dil, bir anda düşünemeyeceğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka başka nitelikleri beliren, kimi sırlarını bugün de çözemediğimiz büyüklüğü bir varlık” (Aksan, 2007, s. 11), insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir köprü; duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerin aktarılmasında kullanılan bir araçtır. Dilin iletişim kurmada, etkileşimde, duygu ve düşünceleri ifade etmede önemli bir yeri vardır (Güneş, 2011). Dilin temel görevi iletişimin gerçekleşmesini sağlamaktır çünkü dil olmadan iletişim mümkün olmamaktadır (Yalçın ve Şengül, 2007).

Sosyal bir varlık olan insanın duygu ve düşüncelerini paylaşma ihtiyacı iletişimi hayatın önemli bir unsuru hâline getirmiştir (Baymur, 1990). Güneş (2014) insanların günde ortalama 12 saatini iletişim kurarak geçirdiğini belirtmektedir. İletişim sürecinin başlatılması ve sürdürülmesi için temel dil becerilerinden dinleme, konuşma, okuma ve yazmaya başvurulmaktadır. Maden ve Durukan’a (2011) göre kullanım sıklığı ve doğuştan getirilmesinden dolayı dinleme becerisinin ayrı bir önemi bulunmaktadır.

“Dinleme/izleme bireyin edindiği ilk beceridir” (Kaplan, 2021, s. 629). Bireyler, konuşmaya başlayınca dek çevresini anlamada anne karnında kazanmaya başladığı dinleme becerisini kullanmaktadır (Melanlıoğlu, 2012). Yapılan araştırmalara göre insanların günlerinin %50 - %80’lik bölümünün iletişim kurarak geçtiği ve bunun %45’ini dinlemenin oluşturduğu bilinmektedir (Nalıncı, 2000). Bu bağlamda etkili bir iletişim için dinleme becerisinin kazanımı oldukça önemlidir (Maden, 2010). Doğan (2010) kişinin dinleme becerisini mutlaka geliştirmesi gerektiğini çünkü günlük hayatta en sık başvurulmuş dil becerisi olduğunu belirtmektedir. Mackay (1997) ise dinlemenin başarının ve öğrenmenin anahtarı olduğunu bu bakımdan başarılı olmanın yolunun iyi bir dinleyici olmaktan geçtiğini ifade etmektedir. Görülüyor ki dinleme becerisi iletişim sürecinde önemli bir unsurdur.

Alan yazında dinleme becerisi ve dinlemenin iletişimdeki yeri ile ilgili yer alan bilgilerden bazıları şunlardır: “Dinleme, ses, müzik, gürültü, konuşma gibi sesli uyarıcıları işitmek, anlamak ve zihinde yapılandırmak için kulak ve beynimizde yürütülen karmaşık bir süreçtir” (Güneş, 2017, s. 83). “Dinleme, dinleyicinin duyduklarını anlamasını, yorumlamasını ve değerlendirmesini gerektiren bir iletişim yöntemidir” (Sherma, 2011, s. 13). “Etkili iletişimin temeli olan dinleme, sözselsel iletileri duyma ve duyulanlara anlam kazandırarak tepkide bulunma olarak ifade bulmaktadır” (Göçer ve Çaylı, 2019, s. 458). Dinleme, dilin farkındalığını artıran alıcı bir beceridir (Renukadevi, 2014).

Türkçe Dersi Öğretim Programı (2019) öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Çünkü öğrenciler zamanlarının büyük bir kısmını öğretmenlerini dinleyerek geçirdikleri için eğitim süreci dinleme becerisine dayanmaktadır (Giang, 2022). Buna göre Türkçe Dersi Öğretim Programı (2019) ilk okuma yazma hazırlığına dinleme eğitimi çalışmalarını başlamakta ve dinleme becerisinin etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için ortaokulun sonuna kadar dinleme becerisini geliştirmeye yönelik çalışmaları içermektedir. Bu bağlamda Türkçe ders kitaplarında her sınıf düzeyinde dört metinden oluşan sekiz tema ve her temada bir dinleme/izleme metni yer almaktadır.

Dinleme becerisi geliştirilebilir bir beceridir (Doğan, 2007; Erdem ve Erdem, 2015). Maden ve Durukan (2011) dinleme becerisinin kazanımında eğitim sürecinin gerekliliğine işaret etmektedir. Göçer (2007) öğrencilere dinleme becerisinin bilişsel, duygusal ve devinışsel boyutta kazandırılmasında ders içi ve dışı etkinliklerin önemine değinmektedir. Buna göre öğrencilerin dinleme becerisinin geliştirilmesinde ilkökul düzeyinde sınıf öğretmenleri, ortaokul düzeyinde ise Türkçe öğretmenleri başta olmak üzere bütün öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Kurudayıoğlu ve Kana (2013) öğretmenlerin dinleme konusunda öğrencilere model olması; Aytan (2011) öğretmenlerin öğrencilerin dinleme becerisiyle ilgili ön yargılarını ortadan kaldırmaya yönelik davranışlar sergilemesi gerektiğini ifade etmektedir. Sherma (2011) ise öğretmenlerin dinleme konusunda farkındalık yaratmasını ve öğrencilere dinleme stratejilerini öğretmekle iletişim sürecini yönetmelerine yardımcı olması gerektiğini

belirtmektedir. Buna göre öğretmenlerin dinleme becerisini kazandırma ve geliştirme sürecinde öğrencilere model olması, onları yüreklendirmesi ve çeşitli etkinlikler yaparak farkındalık oluşturmaya gerekmektedir. Bu bağlamda öğrenme ortamının düzenlenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada, etkileşimli öğretim stratejisinin temel alındığı Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinin öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmedeki rolü araştırılmıştır.

Etkileşimli öğretim stratejisi, öğrenme öğretme sürecinde iletişimi kurmayı ön planda tutarak sınıf içi etkileşimi artıran bir stratejidir. “Etkileşimli öğretim stratejisi, öğrencinin süreçte aktif olarak kendi öğrenmesinin yanı sıra arkadaşlarıyla da etkileşim hâlinde onların da gelişimlerini desteklediği bir stratejidir” (Çintaş Yıldız, 2015, s. 16). Taşpınar ve Atıcı’ya (2002) göre etkileşimli öğretim stratejisi sosyal beceri ile yetenekleri geliştirmeyi önceleyen ve büyük ölçüde tartışma ile katılımcılar arasındaki paylaşımları esas alan bir stratejidir. Aktarılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere etkileşimli öğretim stratejisi öğrencileri öğrenme sürecinde aktif hale getirmekte, sınıf içi katılımı artırmakta ve iletişimi mümkün kılmaktadır.

Etkileşimli öğretim stratejisinin temel alındığı etkileşimli sınıf ortamlarında öğrenciler öğrenme sürecinde sosyal, duyuşsal ve devinışsel olarak birtakım avantajlar sağlamaktadır. Göçer (2018) öğrencilerin etkileşimli sınıf ortamlarında üstün ve zayıf yönlerini keşfettiğini, ilgi ve yeteneklerini sergileyebildiklerini belirtmektedir. Açıköz (2002) sosyal etkileşimin öğrenmelere temel oluşturduğunu; Murtiningrum (2009) dil becerilerini geliştirdiğini; Liu (2017) öğrencilerin dili kullanma yeterliliklerini artırdığını; Yıldız (2014) öğrencilerin düşünmesini, öğrenilenlere yönelik yorumlarda bulunmasını ve öğrenme süreciyle ilgili kararlar almasını teşvik ettiğini; Koç (2006) öğrenme sürecinde kurulan etkileşimlerin kalıcı ve anlamlı öğrenmelerde etkisi olduğunu ifade etmektedir. Vygotsky (1962) ise sosyal etkileşimin öğrenme üzerinde belirleyici bir rolü olduğunu vurgulamaktadır.

Alan yazın taramasında etkileşimli öğretim stratejisinin temel dil becerilerinin geliştirilmesinde kullanımıyla ilgili sınırlı sayıda çalışmanın olduğu görülmektedir. Göçer ve Garip (2020) yaptıkları çalışmada etkileşimli sınıf ortamlarının öğrencilerin anlatma becerilerini geliştirdiğini ve dinleme becerisinin gelişimine destek olduğu sonucuna varmışlardır. Çintaş Yıldız (2015) yaptığı çalışmada etkileşimli öğretim stratejisinin kullanılmasının öğrencilerin etkili konuşma becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır. Wulandari (2018) çalışmasında öğrencilerin sınıfta aktif konuşabilmesi için öğretmenin etkileşim kurması gerektiğini; Hanum (2017) öğrencilerin dil performansının etkileşim sayesinde artırılabilirliğini; Göçer (2016) Türkçe eğitiminde belirlenen kazanımların etkileşimli sınıf ortamlarında daha iyi kazandırıldığını belirtmektedir. Koç (2006) ise çalışmasında öğrencilerin etkileşim kurulan dersleri çok sevdiğini ve dersten zevk aldıklarını ifade etmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmedeki rolünü araştırmaktır. Yukarıda ifade edildiği üzere iletişim sürecinin önemli bir ögesi olan dinleme becerisi bireylerin ilk kazandığı, günlük hayatta sıkça başvurduğu, geliştirilebilir bir beceridir. Etkileşimli sınıf ortamları ise öğrencileri öğrenme sürecinde aktif hale getirerek sınıf içi iletişimi kolaylaştırmaktadır. Buna göre etkileşimli sınıf ortamlarının sağladığı avantajların öğrencilerin dinleme becerisinin geliştirilmesinde zemin oluşturacağı düşünülmektedir. Bunun için bu çalışmada “Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin dinleme becerisinin geliştirilmesindeki rolü nedir?” sorusunun cevabı aranmıştır.

YÖNTEM

Bu çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Fraenkel, Wallen ve Hyun (2011) karma yöntemde nicel ve nitel verilerin birleştirildiğini ifade etmektedir. Çalışmada temel yöntem nitel araştırma, destekleyici ve doğrulayıcı yöntem olarak da nicel araştırma tercih edilmiştir.

Rossmann ve Wilson (1991) karma yöntemde nitel ve nicel yöntem yoluyla elde edilen verilerin birbirini destekleyebildiğini, doğrulayabildiğini ve verilerden hareketle yeni bir araştırmanın başlatılabileceğini belirtmektedir.

“Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda ve gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 45). Nicel araştırma, sayısal olarak ölçülebilen istatistiksel ve grafiksel teknikler yoluyla analiz edilebilen değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemektedir (Saunders, Lewis ve Thornhill, 2019). Bu çalışmada öğrencilerin dinleme becerisinin geliştirilmesi sürecinde Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında gerçekleştirilen uygulamalarda gözlemlerin yapılması ve süreçte elde edilen dokümanların analiz edilmesinde nitel bir süreç takip edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin etkileşimli ve etkileşimsiz dinleme çalışmaları bitiminde uygulanan başarı testlerinden elde edilen verilerin analiz edilmesinde nicel bir süreç yürütülmüştür.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi amaçlı örnekleme türlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme tercih edilmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme araştırmaya kolaylık sağlamak ve araştırmanın hızlı bir şekilde yürütülmesine imkân tanımaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde bulunan bir ortaokulun birinci sınıfında öğrenim gören 13 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizinde öğrenciler Ö1, Ö2, Ö3... şeklinde kodlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada verilerin toplanılmasında uygulanan başarı testlerinden, doküman analizi ile gözlem tekniğinden faydalanılmıştır.

Başarı Testi

Başarı testi; öğrencilerin bir konu, ünite veya dersteki başarısını ölçmeyi sağlamaktadır (Metin, 2014). Bu çalışmada, araştırmacılar birinci ve ikinci uygulama süreci sonunda öğrencilere başarı testi uygulamıştır. Uygulanan başarı testleri araştırmacılar tarafından literatür derlemesi yapılarak geliştirilmiştir. Geliştirilen başarı testleri çoktan seçmeli 20 sorudan oluşmaktadır. Her sorunun doğru cevabı 5 puan değerindedir.

Doküman Analizi

“Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 217). Araştırmacılar, uygulamaların tamamlanmasının ardından öğrencilerin yazılı olarak ifade ettikleri araştırma sürecine yönelik duygu ile düşünceleri inceleyerek verileri elde etmiştir.

Gözlem

“Gözlem, herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir” (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 200). Araştırmada uygulama süresince kullanılan gözlem formu araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve Türkçe eğitimi alanında uzman iki kişinin görüşleriyle düzenlenerek uygulamaya hazırlanmıştır. Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında toplamda sekiz hafta süren etkinlikler araştırmacılar tarafından gözlemlenerek uygulama sonunda veriler vakit kaybetmeden gözlem formuna işlenmiştir.

İşlem

Bu araştırma, 6 Kasım ile 30 Aralık 2019 tarihleri arasında Ankara ilinde bulunan bir ortaokulun birinci sınıfında öğrenim gören öğrencilerle okuma saatinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada ilk uygulama 6-13 Kasım 2019 tarihleri arasında iki hafta sürmüş ve bu süre zarfında uygulanan dinleme etkinliğinde etkileşimsiz dinleme stratejisinden faydalanılmıştır.

Araştırmanın ikinci uygulama süreci 25 Kasım ile 30 Aralık 2019 tarihleri arasında altı hafta sürmüş ve bu süre zarfında uygulanan dinleme etkinliği sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında gerçekleştirilmiştir. Toplamda sekiz hafta süren araştırma kırk dakikalık on ders saatini kapsamaktadır.

Öğrencilerle etkileşimsiz olarak gerçekleştirilen ve iki hafta süren ilk uygulamada Cahit Zarifoğlu'nun "*Yürekdede ile Padişah*" isimli eserinden faydalanılmıştır. Eser öğretmen tarafından öğrencilere sesli olarak okunmuştur. Öğrencilere dinleme öncesi, dinleme sırası ve dinleme sonrasına yönelik herhangi bir soru yöneltilmemiştir. Dinleme süresince sınıfta geleneksel oturma düzeni kullanılmıştır. Uygulama bitiminde farklı bir ders saatinde öğrencilere kitabın içeriğine yönelik araştırmacılar tarafından literatür derlemesi yapılarak düzenlenen bir başarı testi uygulanmıştır. Başarı testi çoktan seçmeli yirmi adet soru içermektedir ve her bir sorunun doğru cevabı beş puan değerindedir.

Öğrencilerle sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında gerçekleştirilen ikinci uygulama altı hafta sürmüştür. Oluşturulan etkileşimli sınıf ortamı öğrenci öğrenci, öğrenci grup ve öğrenci öğretmen etkileşimine açık bir şekilde öğrencilerin rahat hareket edebilecekleri, karşılıklı görüş alışverişinde bulunabilecekleri bir yapıya sahiptir. İkinci uygulama sürecinde Ahmet Ümit'e ait "*Masal Masal İçinde*" isimli eser kullanılmıştır. Eser, altı bölümden oluşmaktadır. Her hafta bir bölümü öğretmen tarafından sesli olarak okunmuştur. Dinleme süreci etkileşimli sınıf ortamlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler okuma süresince katılımlı dinleme gerçekleştirmiş, empati kurmuş, canlandırma yapmış, duygu ve düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmış, olayların gelişimi ve sonucuyla ilgili tartışmalara katılmıştır. Dinleme sürecinde sınıfta u düzeni oluşturulmuş fakat fikir alışverişi ile tartışma yapıldığı zamanlar öğrencilerin serbest bir şekilde birbirleriyle etkileşim kurmasına izin verilmiştir. Sürecin bitiminde farklı bir ders saatinde öğrencilere kitabın içeriğine yönelik araştırmacılar tarafından literatür derlemesi yapılarak düzenlenen bir başarı testi uygulanmıştır. Başarı testi çoktan seçmeli yirmi adet soru içermektedir ve her bir sorunun doğru cevabı beş puan değerindedir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada verilerin analizinde nitel araştırma yöntemi analiz türlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2013) içerik analizinde okuyucunun anlayabilmesi için birbirine benzer verilerin belirlenen kavram ve temalara göre düzenlenerek yorumlandığını belirtmektedir.

Araştırmanın nitel verilerini oluşturan öğrencilerin araştırma sürecine yönelik duygu ve düşünceleri ile gerçekleştirilen gözlemler içerik analizi yapılarak incelenmiştir. Bu amaçla öğrencilerin duygu ve düşünceleri ile gözlem verilerinden hareketle oluşturulan kod ve temalar düzenlenerek sunulmuştur. Araştırmanın nicel verilerini oluşturan öğrencilerin her iki uygulama süreci sonunda uygulanan başarı testleri analiz edilerek öğrencilerin her iki başarı testinden aldıkları puanlar, puanların ortalamaları ile doğru yanlış yanıtları gruplandırılarak tablolar hâlinde verilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bu çalışmada, araştırma süresince geçerlik ve güvenirlikle ilgili hususlara dikkat edilmiştir. Merriam (2013) geçerlik ve güvenirliğin araştırmanın bütün sürecini ilgilendiren önemli bir kaygı olduğunu söylemektedir. Buna göre araştırmanın çalışma grubu nitel araştırma amaçlı örnekleme yöntemlerinden seçilmiş ve seçilen çalışma grubu ile uzun süreli etkileşim kurulmuştur. Bu yolla veri toplama sürecinde katılımcıların rahat hareket etmeleri sağlanmıştır. Araştırmada kullanılan gözlem formu araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve uzman görüşü alınarak son halini almıştır.

BULGULAR***Doküman Analizi Yoluyla Elde Edilen Bulgular***

Bu bölümde öğrencilere birinci ve ikinci dinleme etkinliği bitiminde uygulanan başarı testinden, öğrencilerin araştırma süreciyle ilgili paylaştıkları duygu ile düşüncelerinden elde edilen veriler yer almaktadır.

Başarı Testlerinden Elde Edilen Bulgular

Öğrencilerin “*Yürekdede ile Padişah*” isimli esere yönelik uygulanan başarı testinden elde edilen veriler aşağıda Tablo 1’de yer almaktadır

Tablo 1. Öğrencilerin “*Yürekdede İle Padişah*” İsimli Esere Yönelik Cevapları, Başarı Puanları ile Sınıf Ortalamasına İlişkin Bilgiler

ÖĞRENCİLER													
	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	Ö13
Doğru sayısı	14	15	18	11	13	12	15	11	16	9	11	12	8
Yanlış sayısı	6	5	2	9	7	8	5	9	4	11	9	8	12
Başarı puanı	70	75	90	55	65	60	75	55	80	45	55	60	40
Sınıf ortalaması	63.46												

Tablo 1 incelendiğinde; Ö1 başarı testinde yer alan soruların on dördüne doğru cevap, altısına yanlış cevap vermiştir. Ö1 başarı testinden 70 puan almıştır. Ö2 başarı testinde yer alan soruların on beşine doğru cevap, beşine yanlış cevap vermiştir. Ö2 başarı testinden 75 puan almıştır. Ö3 başarı testinde yer alan soruların on sekizine doğru cevap, ikisine yanlış cevap vermiştir. Ö3 başarı testinden 90 puan almıştır. Ö4 başarı testinde yer alan soruların on birine doğru cevap, dokuzuna yanlış cevap vermiştir. Ö4 başarı testinden 55 puan almıştır. Ö5 başarı testinde yer alan soruların on üçüne doğru cevap, yedisine yanlış cevap vermiştir. Ö5 başarı testinden 65 puan almıştır. Ö6 başarı testinde yer alan soruların on ikisine doğru cevap, sekizine yanlış cevap vermiştir. Ö6 başarı testinden 60 puan almıştır. Ö7 başarı testinde yer alan soruların on beşine doğru, beşine yanlış cevap vermiştir. Ö7 başarı testinden 75 puan almıştır. Ö8 başarı testinde yer alan soruların on birine doğru, dokuzuna yanlış cevap vermiştir. Ö8 başarı testinden 55 puan almıştır. Ö9 başarı testinde yer alan soruların on altısına doğru, dördüne yanlış cevap vermiştir. Ö9 başarı testinden 80 puan almıştır. Ö10 başarı testinde yer alan soruların dokuzuna doğru, on birine yanlış cevap vermiştir. Ö10 başarı testinden 45 puan almıştır. Ö11 başarı testinde yer alan soruların on birine doğru cevap, dokuzuna yanlış cevap vermiştir. Ö11 başarı testinden 55 puan almıştır. Ö12 başarı testinde yer alan soruların on ikisine doğru, sekizine yanlış cevap vermiştir. Ö12 başarı testinden 60 puan almıştır. Ö13 başarı testinde yer alan soruların sekizine doğru, on ikisine yanlış cevap vermiştir. Ö13 başarı testinden 40 puan almıştır. Sınıfın başarı testi ortalaması 63.46 olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin “*Masal Masal İçinde*” isimli esere yönelik uygulanan başarı testinden elde edilen veriler aşağıda Tablo 2’de yer almaktadır:

Tablo 2. Öğrencilerin “*Masal Masal İçinde*” isimli esere yönelik cevapları ile başarı puanlarına ilişkin bilgiler

ÖĞRENCİLER													
	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	Ö13
Doğru sayısı	17	18	20	15	17	16	18	15	19	13	15	15	14
Yanlış sayısı	3	2	0	5	3	4	2	5	1	7	5	5	6
Başarı puanı	85	90	100	75	85	80	90	75	95	65	75	75	70
Sınıf ortalaması	81.53												

Tablo 2 incelendiğinde; Ö₁ başarı testinde yer alan soruların on yedisine doğru cevap, üçüne yanlış cevap vermiştir. Ö₁ başarı testinden 85 puan almıştır. Ö₂ başarı testinde yer alan soruların on sekizine doğru cevap, ikisine yanlış cevap vermiştir. Ö₂ başarı testinden 90 puan almıştır. Ö₃ başarı testinde yer alan soruların tamamına doğru cevap vermiştir. Ö₃ başarı testinden 100 puan almıştır. Ö₄ başarı testinde yer alan soruların on beşine doğru cevap, beşine yanlış cevap vermiştir. Ö₄ başarı testinden 75 puan almıştır. Ö₅ başarı testinde yer alan soruların on yedisine doğru cevap, üçüne yanlış cevap vermiştir. Ö₅ başarı testinden 85 puan almıştır. Ö₆ başarı testinde yer alan soruların on altısına doğru cevap, dördüne yanlış cevap vermiştir. Ö₆ başarı testinden 80 puan almıştır. Ö₇ başarı testinde yer alan soruların on sekizine doğru, ikisine yanlış cevap vermiştir. Ö₇ başarı testinden 90 puan almıştır. Ö₈ başarı testinde yer alan soruların on beşine doğru, beşine yanlış cevap vermiştir. Ö₈ başarı testinden 75 puan almıştır. Ö₉ başarı testinde yer alan soruların on dokuzuna doğru, birine yanlış cevap vermiştir. Ö₉ başarı testinden 95 puan almıştır. Ö₁₀ başarı testinde yer alan soruların on üçüne doğru, yedisine yanlış cevap vermiştir. Ö₁₀ başarı testinden 65 puan almıştır. Ö₁₁ başarı testinde yer alan soruların on beşine doğru cevap, beşine yanlış cevap vermiştir. Ö₁₁ başarı testinden 75 puan almıştır. Ö₁₂ başarı testinde yer alan soruların on beşine doğru, beşine yanlış cevap vermiştir. Ö₁₂ başarı testinden 75 puan almıştır. Ö₁₃ başarı testinde yer alan soruların on dördüne doğru, altısına yanlış cevap vermiştir. Ö₁₃ başarı testinden 70 puan almıştır. Sınıfın başarı testi ortalaması 81.53 olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin birinci ve ikinci uygulamadan aldıkları başarı puanlarının karşılaştırılması Şekil 1'de yer almaktadır:

Şekil 1. Öğrencilerin uygulamalardan aldıkları başarı puanlarının görünümü

Şekil 1 incelendiğinde, öğrencilerin birinci uygulamaya ait başarı puanlarının ikinci uygulamaya ait başarı puanlarından düşük olduğu görülmektedir. Öğrencilerin tamamı etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliği sonunda uygulanan başarı testinden daha yüksek puanlar almıştır. Öğrencilerin birinci uygulamaya ait başarı puanlarının ortalaması 63.46 bulunurken ikinci uygulamaya ait başarı puanlarının ortalaması ise 81,53 bulunmuştur.

Öğrencilerin Sürece Yönelik Duygu ve Düşüncelerinden Elde Edilen Bulgular

Öğrencilerden ikinci uygulama sonrası araştırma süreciyle ilgili duygu ve düşüncelerini paylaşımları istenmiştir. Bu bölümde öğrencilerin süreçle ilgili paylaştıkları duygu ve düşüncelerinden elde edilen veriler yer almaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin Araştırma Süreciyle İlgili Duygu ve Düşüncelerini İçeren Paylaşımları

Öğrenci	Duygu ve Düşünceler	Kod	Tema
Ö ₁	"Her masalda farklı bir mesaj veriyor ve biz, günlük hayatta bize çok yardımcı olacak mesajları tartışarak öğrendik. Her hafta bir masalı okumak ve bir sonraki masalı beklemek çok heyecanlı ve eğlenceli oluyordu. Okuduğumuz masallar içinde en güzeli 'Müezzinin Anlattıkları' idi. En çok empati o masalda yaptım."	Tartışma	
Ö ₂	"Her hafta bir bölümün okunmasından memnunum. Okuduğum masallar içinde en çok merak ettiğim 'Kör Adamın Anlattıkları' idi. Tahmin çalışması yaparken en çok onu merak ettim."		Etkileşimli
Ö ₃	"Her hafta birinin hikâyesini merak ettiğim için sabırla bekledim. Arkadaşlarımla sürekli masalları konuşuyoruz. Çok heyecanlı oluyor. En çok merak ettiğim masal "Demircinin Anlattıkları" idi. Canlandırmasını yaparken çok eğlendim."	Empati	Sınıf Ortamının Avantajları
Ö ₄	"Her hafta okunması güzel heyecanlı bir diğer haftayı bekliyoruz. Masala başlamadan önce yaptığımız tahmin çalışmaları çok iyiydi. Müezzin hayal görüyor sanıyordum meğerse öyle değişmiş."	Tahmin	
Ö ₅	"Çok heyecanlı, çok güzeldi. Tahmin ederken çok eğlendik. Hiç sıkılmadan dinledim. Canlandırmaları yaparken çok eğlendik."	Devamlılık	
Ö ₆	"Kitabı çok beğendi. Empati yaptığımdan olayların içinde kendimi buldum. Her hafta bir sonrakini beklemek çok heyecanlı oluyordu."		
Ö ₇	"Kitabın içindeki masallara yönelik tahmin yapmamız çok güzeldi. 'Kuyumcunun Anlattıkları' bölümünü çok sevdim."	İletişim	
Ö ₈	"Daha önce bir kitap hakkında arkadaşlarımla bu kadar uzun konuşmadım. Şapkacıyı canlandırırken duygulandım."		
Ö ₉	"Perşembe günlerini ipe çekiyordum. Çok merak uyandırıcıydı. Kitapla ilgili tartışmalar güzel."	Eğlence	
Ö ₁₀	"Kitabı sanki yaşayarak okuduk. Çok eğlendim. Kitabı hep merakla bekledim."		
Ö ₁₁	"Keşke hep devam etseydi. Hiç sıkılmadan dinledim. Okurken canlandırmamız çok güzel oluyordu."	Canlandırma	
Ö ₁₂	"Tahmin çalışmasında bulunduğum gruplar çok iyiydi. Kör Adamın anlattıklarını dinlerken çok eğlendik."		
Ö ₁₃	"Kitap hiç bitsin istemedim, ders nasıl başladı nasıl bitti anlamadım hiç. Sanki kitabı okumadık canlandırdık, çok güzeldi."	Merak	

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında araştırma süreciyle ilgili duygu ve düşüncelerinden hareketle tartışma, empati, tahmin, devamlılık, iletişim, eğlence, canlandırma ve merak kodları ile etkileşimli sınıf ortamının avantajları temasına ulaşılmıştır.

Öğrenciler tartışma koduna yönelik olarak "Her masalda farklı bir mesaj veriyor ve biz günlük hayatta bize çok yardımcı olacak mesajları tartışarak öğrendik. (Ö₁)" ve "Kitapla ilgili tartışmalar güzel. (Ö₉)" ifadeleriyle okunan masalarda verilen mesajlara ve masalın içeriğine yönelik tartışmalar yapıldığını, bu tartışmaların güzel olduğunu ve onlara günlük hayatta yardım ettiğini ifade etmektedir. Öğrenciler empati koduna yönelik "Okuduğumuz masallar

ichinde en güzeli 'Müezzinin Anlattıkları' idi. En çok empati o masalda yaptım. (Ö₁) ve *"Empati yaptığımdan olayların içinde kendimi buldum. (Ö₆)"* diyerek masalların okunma sürecinde empati yaptıklarını ve olayları hissettiklerini söylemiştir. Öğrenciler tahmin koduna ilişkin *"Masala başlamadan önce yaptığımız tahmin çalışmaları çok iyiydi. (Ö₄)"*, *"Tahmin ederken çok eğlendik. (Ö₅)"*, *"Kitabın içindeki masallara yönelik tahmin yapmamız çok güzeldi. (Ö₇)"* ve *"Tahmin çalışmasında bulunduğum gruplar çok iyiydi. (Ö₁₂)"* düşünceleriyle masallara yönelik yapılan tahmin çalışmalarını olumlu karşıladıklarını, tahmin yaparken eğlendiklerini ve tahminlerinde grup çalışmaları yaptıklarını dile getirmiştir. Öğrenciler devamlılık koduna yönelik *"Her hafta bir bölümün okunmasından memnunum. (Ö₂)"*, *"Her hafta birinin hikâyesini merak ettiğim için sabırla bekledim. (Ö₃)"*, *"Her hafta okunması güzel heyecanlı bir diğer haftayı bekliyoruz. (Ö₄)"* ve *"Her hafta bir sonrakini beklemek çok heyecanlı oluyordu. (Ö₆)"* görüşleriyle okunan kitabının her bir bölümünün birer hafta arayla devamlılık göstererek ilerlemesinden memnun olduklarını, bu durumun onlarda merak duygusunu canlandırarak sabırsızlığa yol açtığını belirtmiştir. İletişim koduna yönelik öğrenciler *"Arkadaşlarımla sürekli masalları konuşuyoruz. (Ö₃)"* ve *"Daha önce bir kitap hakkında arkadaşlarımla bu kadar uzun konuşmadım. (Ö₈)"* diyerek masallar üzerine konuştuklarını hatta bu konuşmaların normalden çok uzun sürdüğünü ifade etmiştir. Eğlence koduna ilişkin öğrenciler *"Çok eğlendim. (Ö₁₀)"*, *"Hiç sıkılmadan dinledim. (Ö₁₁)"* ve *"Kör Adamın anlattıklarını dinlerken çok eğlendik. (Ö₁₂)"* ifadeleriyle masalları dinleme sürecinde çok eğlendiklerini ve hiç sıkılmadıklarını söylemiştir. Canlandırma kodu için öğrenciler *"Şapkacıyı canlandırırken duygulandım. (Ö₈)"*, *"Okurken canlandırmamız çok güzel oluyordu. (Ö₁₁)"* ve *"Sanki kitabı okumadık canlandırdık, çok güzeldi. (Ö₁₃)"* görüşleriyle masalların süreçte canlandırılmasının güzel olduğunu, bazı masallarda duygusallığın ağır bastığını ve canlandırmanın masalı yaşama hissi oluşturduğunu dile getirmiştir. Son olarak merak koduna yönelik öğrenciler *"Çok merak uyandırıcıydı. (Ö₉)"* ve *"Kitabı hep merakla bekledim. (Ö₁₀)"* cümleleriyle masalın merak duygusu oluşturduğunu ve bir sonraki masalın merakla beklendiğini söylemiştir.

Gözlem Yoluyla Elde Edilen Bulgular

Tablo 4. Araştırma süresince yapılan gözlemin amacı ve boyutları

Amaç: Araştırma süresince öğrencilerde görülen bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışları ortaya çıkarmaktır.
Sorular:
1. Etkileşimsiz gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinde öğrencilerde görülen bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlar nelerdir?
2. Sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında etkinlikler süresince görülen bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlar nelerdir?

Tablo 4 incelendiğinde, araştırma süresince yapılan gözlemlerin amacı ve bu süreçte cevap aranacak soruların yer aldığı görülmektedir. Birinci soruda etkileşimsiz gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinde görülen bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışların; ikinci soruda sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinde görülen bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışların neler olduğuna cevap aranmıştır.

İlk hafta *"Yürekdede ile Padişah"* kitabının aynı isimli bölümü okunmaya başlanmış ve ders saatinin sonuna kadar sürdürülmüştür. Yarım kalan bölüm ikinci hafta devam ettirilerek *"Hz. Süleyman'la Kirpi"* ve *"Köyümüze Karlar Yağdı"* bölümleriyle birlikte kitap bitirilmiştir. Öğrencilerin ilk iki haftada gerçekleştirilen dinleme etkinliğinde dersin başlarında istekli oldukları fakat zamanla sıkıldıkları görülmüştür. Dersin sonlarına doğru dikkatlerinin dağıldığı ve başka şeylerle uğraştıkları gözlenmiştir. Bu süreçte bazı öğrenciler defterlerine karalamalar yapmış, bazıları da elinin altında bulunan nesnelere uğraşmıştır. Öğrencilerin yer yer esnedikleri, dalgın hale geldiği ve genel uyarılmışlık hallerinin düşük olduğu not edilmiştir. Dersi bitiren zille birlikte öğrencilerin çoğunluğunun sınıfı hızlı bir şekilde terk ettiği görülmüştür. Birinci ve ikinci haftada yapılan çalışmalara yönelik gözlem notları şöyledir:

okunan kitapla ilgili sınıf içi etkileşim kurmasına zemin hazırlanmış bu sayede sınıftaki herkes sürecin aktif bir katılımcısı olmuştur. Dersi bitiren zille birlikte öğrencilerin sınıfta kalmaya devam ettikleri ve kendi aralarında kitap üzerine konuşmayı sürdürdükleri gözlenmiştir. Üç, dört, beş, altı, yedi ve sekizinci haftada yapılan çalışmalara yönelik gözlem notları şöyledir:

Tablo 7. Etkileşimli Dinleme Etkinliğine Yönelik Gözlem Notları-1

Tarih	Gözlem Notları	Kod	Tema
25.11.2019	(1) Etkileşimli dinleme etkinliğine başladık. (2) Öğrenciler ilgiyle takip ediyor. (3) Yer yer durup soru soruyorum. (4) Parmaklar havada. (5) Öğrencilerden de sorular geliyor. (6) Öğrenciler heyecanlı görünüyor. (7) Sınıfta gülüşmeler var. (8) Öğrenciler duygusal tepkiler veriyor. (9) Herkes gayet mutlu. (10) Sınıftan 'Yok artık' sesi geldi. (11) Dikkatle dinliyorlar. (12) Masalın devamına yönelik soru soruyorum. (13) Birkaç öğrenci dışında herkesin parmağı havada. (14) Sınıftan 'Hadi ya' sesleri geliyor. (15) Öğrencilerin ilgisi hala canlı. (16) Masalın devamı için 'Yine mi?' sesleri duyuyorum. (17) Son sayfalardayım, sınıf gayet iyi durumda. (18) Şaşırdılar, 'Çok şükür' sesleri duyuyorum. (19) Öğrenciler haftayı merakla bekleyeceğini söylüyor. (20) Zil çaldı, sınıf kitabı incelemek için yanıma geldi.	Ders takibi Aktif katılım Duyusal tepkiler	Etkileşimli dinleme

Tablo 7 incelendiğinde, öğrencilerin dinleme sürecinde gösterdiği tutum ve davranışlardan hareketle ders takibi, aktif katılım ve duygusal tepkiler kodları ile etkileşimli dinleme teması elde edilmiştir. Öğrencilerin süreçte ilgili ve dikkatli oldukları, eğlendikleri bununla birlikte dinleme etkinliğine aktif katılım gösterdiği not edilmiştir. Öğrencilerin süreç boyunca etkileşim içerisinde girdiği görülmüştür.

Tablo 8. Etkileşimli Dinleme Etkinliğine Yönelik Gözlem Notları-2

Tarih	Gözlem Notları	Kod	Tema
02.12.2019	(1) Öğrenciler hazır bir şekilde bekliyor. (2) Vakit kaybetmeden başlamak istiyorlar. (3) Sınıf heyecanlı ve sabırsız. (4) Tahmin çalışması yapıyoruz. (5) Öğrencilerden yaratıcı ve farklı fikirler geliyor. (6) Katılım çok iyi durumda. (7) Öğrenciler çok istekli. (8) Sınıfta tahminlere yönelik gruplaşmalar var. (9) Öğrenciler heyecanla sonucu bekliyor. (10) Masala devam edince sınıfta oley ve aaa sesleri geliyor. (11) Öğrencilerin ilgisi çok iyi. (12) Herkes mutlu görünüyor. (13) Masal bölümü bitti. (14) Öğrenciler devam etmek istiyor. (15) Haftaya devam edeceğimi söyledim. (16) Öğrenciler üzgün. (17) Zil çaldı, kendi aralarında konuşmaya başladılar.	Aktif katılım Tahmin etme Duyusal tepkiler	Etkileşimli dinleme

Tablo 8 incelendiğinde, öğrencilerin dinleme sürecinde gösterdiği tutum ve davranışlardan hareketle aktif katılım, tahmin etme ve duygusal tepkiler kodları ile etkileşimli dinleme teması elde edilmiştir. Öğrencilerin dinleme etkinliğine hazır oldukları, süreç boyunca aktif katılım gösterdikleri ve yapılan tahmin çalışmasında her bir öğrencinin görüşünü belirttiği görülmüştür.

Tablo 9. Etkileşimli Dinleme Etkinliğine Yönelik Gözlem Notları-3

Gözlem Notları	Kod	Tema
(1) Öğrenciler hemen başlasın istiyor. (2) Herkes hazır. (3) Heyecanlılar. (4) Masalın gelişimine yönelik tahmin çalışması yapıyoruz. (5) Herkes çok istekli. (6) Görüşler paylaşıyor. (7) Katılım çok iyi. (8) Öğrenciler yine gruplaştı. (9) Canlandırma yapacağımızı söyledim. (10) Sevinçle karşılandı. (11) Müezzini canlandırıyoruz. (12) Öğrenciler keyifli. (13) Sınıf dikkatle takip ediyor. (14) Masala devam ediyoruz. (15) Sınıftan duygusal tepkiler geliyor. (16) Öğrencilerin ilgisi çok iyi. (17) Bölüm bitti. (18) Sınıf sabırsız devam etmek istiyor. (19) Zil çaldı, öğrenciler masalla ilgili konuşuyor.	Tahmin etme Aktif katılım Canlandırma	Etkileşimli dinleme

Tablo 9 incelendiğinde, öğrencilerin dinleme sürecinde gösterdiği tutum ve davranışlardan hareketle tahmin etme, aktif katılım ve canlandırma kodları ile etkileşimli dinleme teması elde

edilmiştir. Öğrencilerin sürecin başında hazır bir şekilde bekledikleri, süreç boyunca heyecanlı oldukları görülmüştür. Öğrencilerin yapılan çalışmalara aktif katılım gösterdiği ve canlandırmalarda rol aldığı not edilmiştir.

Tablo 10. Etkileşimli Dinleme Etkinliğine Yönelik Gözlem Notları-4

Tarih	Gözlem Notları	Kod	Tema
16.12.2019	(1) Öğrenciler hazır bir şekilde bekliyor. (2) Sınıf sessiz ve heyecanlı. (3) Tahmin çalışması yapıyoruz. (4) Öğrencilerden farklı görüşler geliyor. (5) Sınıfta tahminlere yönelik gülüşmeler var. (6) Sınıfta herkes aktif. (7) Masala başladık. (8) Sınıf dikkatle takip ediyor. (9) Yer yer sorular soruyorum, katılım çok iyi. (10) Öğrenciler çok ilgili.(11) Demirci ve kedinin canlandırmasını yapıyoruz. (12) Sınıftan kahkaha sesleri geliyor. (13) Kedi miyavlaması yapan öğrenci çok beğenildi. (14) Sınıftaki herkes canlandırmada görev aldı. (15) Eğleniyor herkes. (16) Masala devam ediyoruz. (17) Sonunda sınıftan aaa sesleri geldi. (18) Demircinin tepkisi eleştiriliyor. (19) Empati çalışması yapıyoruz. (20) Öğrenciler görüşlerini paylaşıyor. (22) Değerlendirmeler çok iyi. (22) Masal biterken zil çaldı. (23) Öğrenciler tüh sesleri ile kendi aralarında konuşmaya başladı.	Tahmin etme Aktif katılım Canlandırma Empati yapma	Etkileşimli dinleme

Tablo 10 incelendiğinde, öğrencilerin dinleme sürecinde gösterdiği tutum ve davranışlardan hareketle tahmin etme, aktif katılım, canlandırma ve empati yapma kodları ile etkileşimli dinleme teması elde edilmiştir. Öğrencilerin dinleme etkinliğine hazır oldukları, tahmin çalışmasının eğlenceli bir şekilde geçtiği ve katılımın çok iyi olduğu görülmüştür. Öğrencilerin canlandırma çalışmasında görev aldığı ve empati yaptıkları not edilmiştir.

Tablo 11. Etkileşimli Dinleme Etkinliğine Yönelik Gözlem Notları-5

Tarih	Gözlem Notları	Kod	Tema
23.12.2019	(1) Öğrenciler yine hazırlanmış. (2) Vakit kaybetmeden başladık. (3) Tahmin yapıyoruz. (4) Herkes söz hakkı aldı. (5) Yapılan tahminleri değerlendiriyoruz. (6) Herkes ilgili. (7) Masala başlıyoruz. (8) Sınıf dikkatle takip ediyor. (9) Sınıfa sessizlik hâkim. (10) Kuyumcunun oğluyla ilgili empati çalışması yapıyoruz. (11) Öğrenciler kızgın. (12) Arkadaş doğru seçilmeli görüşü hâkim. (13) Altın yumurtanın ufalanma sahnesini canlandırıyoruz. (14) Parmaklar havada. (15) Öğrenciler bayılan adamı çok güzel oynuyor. (16) Herkesin keyfi yerinde. (17) Öğrenciler çok iyi takip etmiş masalı. (18) Masalın sonuna geldik. (19) Öğrenciler diğer ders devam etmek için ısrar ediyor. (19) Zil çaldı, kendi aralarında kritik yapmaya başladılar.	Tahmin etme Aktif katılım Canlandırma Empati yapma	Etkileşimli dinleme

Tablo 11 incelendiğinde, öğrencilerin dinleme sürecinde gösterdiği tutum ve davranışlardan hareketle tahmin etme, aktif katılım, canlandırma ve empati yapma kodları ile etkileşimli dinleme teması elde edilmiştir. Öğrencilerin vakit kaybına tahammülü olmadan hemen etkinliğe başlamak istedikleri söz hakkı alarak görüşlerini paylaştığı görülmüştür. Öğrencilerin masalı ilgiyle takip ettiği, süreç boyunca duygusal tepkiler verdiği not edilmiştir.

Tablo 12. Etkileşimli Dinleme Etkinliğine Yönelik Gözlem Notları-6

Tarih	Gözlem Notları	Kod	Tema
30.12.2019	(1) Öğrencileri mutsuz gördüm. (2) Masalın sonuna geldiği içinmiş. (3) Tahminle başlıyoruz. (4) Parmaklar havada, görüşler paylaşıyor. (5) Bütün öğrenciler görüşünü paylaştı. (6) Masala başladık. (7) Yer yer gülüşmeler hâkim. (8) Öğrenciler meraklı ve heyecanlı görünüyor. (9) Kervancının mağaraya girişindeyiz. (10) Öğrenciler endişeyle takip ediyor. (11) Empati çalışması yapıyoruz. (12) Kimse böyle bir şey yapmamış. (13) Öğrenciler tedirgin ettiğini söylüyor. (14) Kervancının kör olma anını canlandırıyoruz. (15) Öğrenciler kendilerinden bir şeyler katarak yapıyor. (16) Herkes eğleniyor. (17) Kör adamın ensesine tokat atma sahnesini canlandırıyoruz. (18) Öğrenciler çok mutlu. (19) Gözünden yaş gelenler var. (20) Masalı bitiyoruz. (21) Öğrenciler bittiği için üzgün. (22) Keşke bitmeseydi sesleri geliyor.	Tahmin etme Aktif katılım Canlandırma Empati yapma	Etkileşimli dinleme

Tablo 12 incelendiğinde, öğrencilerin dinleme sürecinde gösterdiği tutum ve davranışlardan hareketle tahmin etme, aktif katılım, canlandırma ve empati yapma kodları ile etkileşimli dinleme teması elde edilmiştir. Öğrencilerin son hafta olduğu için üzgün olduğu fakat yapılan çalışmalara aktif katılım gösterdiği, süreç boyunca eğlendikleri ve görüşlerini paylaştıkları görülmüştür. Canlandırma ve empati çalışmasında her öğrencinin fikrilerini beyan ettiği not edilmiştir.

SONUÇLAR ve TARTIŞMA

Bu çalışmada, *“Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin dinleme becerisinin geliştirilmesindeki rolü nedir?”* sorusuna cevap aranmıştır. Sekiz hafta ve toplamda on ders saati süren uygulama sonunda öğrencilere uygulanan başarı testlerinden alınan sonuçlar, gözlem verileri ile öğrencilerin araştırma süreciyle ilgili duygu ve düşüncelerinden hareketle Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin dinleme becerisini geliştirebilmeleri için etkinliklere aktif katılımlarına uygun bir zemin sunduğu ve öğretmenin rehberlik rolünü etkin bir şekilde yapmasını sağladığı sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin dersin aktif bir katılımcısı olduğu, akranları ve öğretmeniyle iletişim kurabildiği, farklı yöntem ve teknikleri bir arada kullanabildiği etkileşimli sınıf ortamlarında dinlediklerini daha iyi anlayabildiği tespit edilmiştir. Çünkü öğrenciler etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerine yönelik uygulanan başarı testinden daha yüksek puanlar almıştır. Öğrencilerin etkileşimsiz gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinin sonunda uygulanan başarı testinden almış oldukları puanların ortalaması 63.46 bulunurken etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinin sonunda uygulanan başarı testinden almış oldukları puanların ortalaması 81.53 bulunmuştur. Mevcut ortalamalar öğrencilerin dinlediklerine yönelik sorulara cevap verir kazanımını etkileşimli sınıf ortamlarında daha iyi kazandığını göstermektedir. Bu durum gözlem verileriyle de örtüşmektedir. Öğrencilerin etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen etkinliklerde sürecin aktif bir katılımcısı olduğu, yoğun olarak öğretmen ve akran etkileşimi kurduğu, tartışmalara katıldığı, canlandırmalar yaptığı, empatiye dayalı davranışlar sergilediği ve süreç boyunca eğlendikleri gözlenmiştir. Öğrencilerin başarı testinden aldığı sonuçlar ile gözlem verilerinin yanı sıra onların araştırma süreciyle ilgili duygu ve düşüncelerinde etkileşimli sınıf ortamlarını ön plana çıkardığı görülmektedir. Elde edilen veriler etkileşimli sınıf ortamlarının dinleme becerisini geliştirmeye ve kazandırmaya zemin oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Mevcut çalışma bu yönleriyle Göçer ve Garip’in (2020) çalışmasıyla örtüşmektedir. Araştırmacılar yaptıkları çalışmanın sonucunda etkileşimli sınıf ortamlarının öğrencilerin dinleme becerisinin geliştirilmesine destek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Öğrenme öğretme sürecinde etkileşimli öğretim stratejisinin temel alındığı sınıflarda bu stratejinin doğası gereği sınıf içi iletişimin yoğunluğu artmakta böylece dinleme ve konuşma

becerisinden aktif olarak yararlanılmaktadır. Araştırma sürecinde etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinde de sınıfta yoğun bir etkileşim kurulduğu saptanmıştır. Bu durum etkileşimli sınıf ortamlarının dinleme becerisinin kazandırılıp geliştirilmesinde kullanılabileceğini göstermektedir. Çintaş Yıldız (2014) yaptığı çalışmada öğrencilerin dinleme becerisinin geliştirilmesinde etkileşimli öğretim stratejisinin kullanılabileceğini söylemektedir. Bu çalışmada elde edilen bulgular araştırmacının bulduğu sonuçla örtüşmektedir. Öğrenciler etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinin sonunda uygulanan başarı testinden daha yüksek puan almıştır. Bu süreçte tutulan gözlem notlarında da sürekli bir iletişim etkinliği gerçekleştirdiği gözlenmiştir. Öğrenciler ayrıca etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerine yönelik duygu ve düşüncelerinde iletişim, canlandırma, tartışma gibi kavramları ön plana çıkarmıştır.

Dil öğreniminde etkileşim önemli bir etkidir (Wang, 2017). Etkili bir etkileşim öğrencilerin dil performansını artırabilmektedir (Hanum, 2017). Öğrenciler etkileşimli sınıf ortamlarında altı hafta süren dinleme sürecine aktif katılım göstermiş, canlandırmalar yapmış, tartışmalara katılmış, akranlarıyla fikir alışverişi yaparak etkileşim kurmuştur. Böylece dinleme etkinliğinde kullanılan kitabın içeriğinden hazırlanmış sorulara doğru cevaplar vermiştir. Göçer (2016) yaptığı çalışmanın sonucunda öğrencilerin aktif katılımcı oldukları etkileşimli sınıf ortamlarında temel dil becerilerini geliştirme imkânı yakaladığını belirtmektedir. Çalışma bu yönüyle araştırmacının çalışmasıyla benzerlik göstermektedir.

Doğan (2010) yaptığı çalışmanın sonucunda dinleme becerisinin eğitim yoluyla geliştirilebileceğini belirtmektedir. Bu araştırmadan elde edilen verilerden öğrencilerin dinleme becerilerinde ilerleme olduğu anlaşılmaktadır. Görülüyor ki dinleme becerisi gelişmeye açık bir beceridir ve etkileşimli sınıf ortamları dinleme becerisini geliştirmeye zemin oluşturmaktadır. Bu zemini sağlamak için sınıf ortamının etkileşim kurmaya elverişli bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu araştırmada etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinde öğrenciler genel olarak u düzeninde ve etkileşim kurmaya elverişli bir şekilde sınıfta oturmuşlardır. Epçaçan (2013) kalabalık olmayan ve u düzeninde oturlan sınıfların öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmede etkili olduğunu ifade etmektedir.

Öğrencilerin etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen dinleme etkinliklerinde canlandırma, tahmin etme ve tartışma gerçekleştirirken gruplaştıkları görülmüştür. Öğrencilerin akranlarıyla yoğun etkileşim kurduğu grup çalışmaları onların iş birliği içerisinde çalışmalarını böylece dinlediklerini anlayıp yorumlamalarını sağlamıştır. Öğrencilerden Ö₉ "Kitapla ilgili tartışmalar güzel.", Ö₁₂ "Tahmin çalışmasında bulunduğum gruplar çok iyiydi." ve Ö₁₁ "Canlandırmamız çok güzel oluyordu." görüşleriyle gerçekleştirilen çalışmaların iyi ve güzel olduğunu belirtmektedir. Bu durum öğrencilerin başarı testinden yüksek puanlar almasına zemin oluşturmuştur. Rustamovich (2022) çalışmasında öğrencilerin dinleme becerilerinin geliştirilmesinde grup etkinliklerinin yararlı olduğunu; Rasulova (2022) akranların öğrencilerin başarılarında belirleyici bir rolü olduğunu belirtmektedir. Çalışma bu yönüyle araştırmacıların çalışmalarıyla örtüşmektedir.

Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini aktarmayı öğrenebilmesi ile gerçek iletişim durumlarını deneyimlemesi önemli bir kazanım olduğundan sınıf etkileşimi öğrenmeyi destekleyen gerekli ve yararlı bir yoldur (KusumaSuci, 2015). İkinci uygulama sürecinde sınıf ortamının etkileşimli bir şekilde düzenlenmesi öğrencileri dersin aktif bir parçası haline getirerek eğlenerek öğrenmelerine zemin oluşturmuştur. Öğrencilerin araştırma süreciyle ilgili duygu ve düşüncelerinde eğlendikleri, merak unsurunu canlı tuttıkları, dinlediklerine yönelik canlandırma çalışması içerisine girdikleri, yoğun bir iletişim kurdukları ve grup çalışması yaptıkları görülmektedir. Bu husus gözlem verilerine de yansımış öğrenciler ders zili çalmasına rağmen sınıfı terk etmeyerek dinledikleri bölümle ilgili konuşmaya devam etmiştir. Bu durum alan yazında yapılan bazı çalışmalarla paralellik göstermektedir. Yapılan çalışmalarda sınıftaki etkileşimli ortamın derse ilgiyi artırdığı (Koç, 2006), derse katılımı artırdığı (Çakmak, 2000) ve

sınıfları aktif mekânlar haline getirdiği (Darling-Hammond ve McLaughlin, 1995) ortaya konmaktadır.

Sonuç olarak etkileşimli sınıf ortamları öğrencilerin dinlediğini anlama yeterliği sağlamada onlara avantajlar sağlamaktadır. Öğrencilerin dinlediklerine yönelik sorulara doğru cevap vermesi, ana fikri belirleyebilmesi, olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunabilmesi ve öğretme sürecinde aktif olarak yer alarak sınıfta akranları ve öğretmen ile etkileşim kurması dinleme becerisinin gelişmesinde katkıda bulunmaktadır. Etkileşimli sınıf ortamlarında gerçekleştirilen etkinliklerde öğretmenler de etkin bir şekilde sürece rehberlik yapabilmektedir.

Araştırmada elde edilen bulgular ve bulgulardan hareketle ulaşılan sonuçlara göre Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarında dinleme becerilerinin geliştirilmesine yönelik program uygulayıcısı öğretmenlere ve konuyla ilgili araştırma yapacak araştırmacılara şu önerileri sunmak mümkündür:

- Türkçe dersi etkileşimli sınıf ortamlarında öğrencilerin dinlediğini anlama becerilerinin gelişim gösterdiği gerçekleştirilen gözlemlerden, uygulanan başarı testlerinden, öğrencilerin süreçle ilgili paylaştıkları duygu ve düşüncelerinden elde edilen bulgu ile sonuçlardan anlaşılmaktadır. Buna göre öğretmenler dinleme becerisinin geliştirilebilir bir beceri olduğunun bilincinde olarak öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek için derslerinde etkileşimli sınıf ortamlarından yararlanmalıdır.
- Türkçe dersi etkileşimli sınıf ortamlarında öğrencilerin derse aktif katılım gösterdiği, canlandırmalar yaptığı, tartışmalara katıldığı ve arkadaşlarıyla fikir alışverişi yaparak etkileşim kurduğu böylece dil performansını artırdığı gerçekleştirilen gözlemlerden, öğrencilerin süreçle ilgili paylaştıkları duygu ve düşüncelerinden elde edilen bulgu ile sonuçlardan anlaşılmaktadır. Buna göre temel dil becerileri birbirini destekler bir yapıda bütünlük gösterdiği dikkate alınarak öğrencilerin temel dil becerilerinin geliştirilmesinde etkileşimli sınıf ortamlarından faydalanılmalıdır.
- Türkçe dersi etkileşimli sınıf ortamları öğrencilerin derste eğlenerek öğrenmelerine olanak tanıdığı gerçekleştirilen gözlemlerden, öğrencilerin süreçle ilgili paylaştıkları duygu ve düşüncelerinden elde edilen bulgu ile sonuçlardan anlaşılmaktadır. Buna göre öğrencilerin eğlenerek öğrenmelerine imkân tanımak için etkileşimli sınıf ortamları kullanılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. Ü. (2002). *Aktif öğrenme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil, ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aytan, T. (2011). Aktif öğrenme tekniklerinin dinleme becerisi üzerine etkileri. *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 11309-9302.
- Baymur, F. (1990). Çağımızda insan ilişkilerinin artan önemi ve bu hususun eğitimde dikkate alınması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 1(1), 16-26.
- Çakmak, M. (2000). Sınıf ortamı ve grup etkileşimi. L. Küçükahmet içinde, *Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar* (s. 27-46). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çaylı, C. ve Göçer, A. (2016). İlköğretim ikinci kademe Türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarındaki müstakil dinleme metinlerine yönelik öğretmen uygulamalarının değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(3), 517-535.
- Çintaş Yıldız, D. (2015). Etkileşimli öğretim stratejisinin Türkçe eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin konuşma becerilerine etkisi. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 14-43.
- Darling-Hammond, L. ve McLaughlin, M.W. (1995). Policies that support professional development in an era of reform. *Phi Delta Kappan*, 76(8), 597-604.
- Doğan, Y. (2007). *İlköğretim ikinci kademe dil becerisi olarak dinlemeyi geliştirme çalışmaları* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Doğan, Y. (2010). Dinleme becerisini geliştirmede etkinliklerden yararlanma. *TÜBAR*, XXVII, 263-274.

- Epçaçan, C. (2013). Temel bir dil becerisi olarak dinleme ve dinleme eğitimi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 331-352.
- Erdem, A. ve Erdem, M.(2015).Yapılandırmacı Karma Öğrenme Ortamlarının Dinleme ve Konuşma Becerilerine Etkisi. *İlköğretim Online*, 14(3), 1130-1148.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., ve Hyun, H. (2011). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGrawHill.
- Giang, N. D. H. (2022). A Study on the Satisfaction and Performance of the First Year Students of Advanced Education Program at National Economics University when Applying Internet in Teaching English Listening Skills. *American Journal of Educational Research*, 10(5), 288-297.
- Göçer, A. (2007). Bir öğrenme alanı olarak anlama eğitimi ve Türkçe öğretimindeki yeri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 17-39.
- Göçer, A. (2016). Türkçe eğitimde öğrenen özerkliği ve etkileşimli sınıf ortamı tasarımının önemi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 188-201.
- Göçer, A. (2018). *Metin işleme süreçli - mikro öğretim uygulama örnekli - Türkçe öğrenme ve öğretim yaklaşımları* (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Göçer, A. ve Çaylı, C. (2019). Ortaokul Türkçe derslerinde dinleme becerisinin gelişimine yönelik öğretmen uygulamaları. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(3), 456-476.
- Göçer, A. ve Garip, S. (2020). Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin anlatma becerilerinin geliştirilmesindeki yeri. *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 16-32.
- Güneş, F. (2011). Dil öğretim yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 123-148.
- Güneş, F. (2014). Konuşma öğretimi yaklaşım ve modelleri. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 3(1), 1-27.
- Güneş, F. (2017). *Türkçe öğretimi: yaklaşımlar ve modeller* (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Hanum, N. S. (2017). The importance of classroom interaction in the teaching of reading in junior high school. In Prosiding Seminar Nasional Mahasiswa Kerjasama Direktorat Jenderal Guru dan Tenaga Kependidikan Kemendikbud (pp. 1-9). Universitas Negeri Malang.
- Kaplan, K. (2021). Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Dinleme/İzleme Becerisini Ölçmeye Yönelik Soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 626-645.
- Koç, G. (2006). Yapılandırmacı sınıflarda öğretmen-öğrenen rolleri ve etkileşim sistemi. *Eğitim ve Bilim*, 142, 56-64.
- Kurudayıoğlu, M. ve Kana, F. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme becerisi ve dinleme eğitimi özyeterlik algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 245-258.
- KusumaSuci, D. (2015). Classroom interactions inspeaking class of English department of Muhammadiyah University of Surakarta (Unpublished doctoral dissertation). Surakarta: Muhammadiyah University of Surakarta
- Liu, G. (2017). Study on the strategy and its application in the interactive teaching of college English. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 155, 279-282.
- Mackay, I. (1997). *Dinleme Becerisi*. (çev.: Aksu Bora ve Onur Cankoçak). Ankara: İlkaynak Kültür ve Sanat Ürünleri Ltd. Sti.
- Maden, S. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarının sözlü iletişim becerileri üzerine bir araştırma. *Ekev Akademi Dergisi*, 14(44), 145-154.
- Maden, S. ve Durukan, E. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme stillerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 0(4), 101-112.
- MEB. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları.
- Melanlioğlu, D. (2012). Dinleme Becerisinin Geliştirilmesinde Ailenin Rolü. *Sosyal Politika Çalışmaları*, 12(7), 65-77.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma – desen ve uygulama için bir rehber*. (Çeviren Selahattin Turan). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Metin, M. (2014). Nitel veri toplama araçları. M. Metin içinde, *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (s. 337-371). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Murtingrum, S. (2009). *Classroom interaction in English learning* (Master's Thesis). Depok: Sanata Dharma University.
- Nalncı, A. N. (2000). *Avrupa Birliğine tam üyelik yolunda başarının anahtarı: yeniden yapılanma*. Ankara: Ümit Yayınları.
- Rasulova, M. (2022). The role of student-student interaction in efl classrooms. *Eurasian Journal of Social Sciences, Philosophy and Culture*, 2(2), 63-66.
- Renukadevi, D. (2014). The Role of Listening in Language Acquisition; the Challenges & Strategies in Teaching Listening. *International Journal of Education and Information Studies*, 4(1). 59-63.
- Rossman, G. B. ve Wilson, B. L. (1991, April 3-7). *Numbers and words revisited: Being "shamelessly eclectic"* [Oral presentation]. Annual meeting of the American Educational Research Association, Chicago, USA.
- Rustamovich, R. F. (2022). Effective activities to improve learners listening skill. *Spanish Journal of Society and Sustainability*, 4, 38-43.
- Saunders, M., Lewis, P. ve Thornhill, A. (2019). *Research Methods for Business Students*. Pearson.
- Sherma, N. (2011). Strategies for Developing Listening Skills. *Elt Vocies*, 2230-9136, 12-17.
- Taşpınar M. ve Atıcı, B. (2002). Öğretim model, strateji, yöntem ve becerileri/teknikleri: kavramsal boyut. *Eğitim Araştırmaları*, 8, 207-215.
- Wang, C. (2017). Two Affective Variables and Language Learners' Perceptions of Classroom Interaction, *The Journal of Asia TEFL*, 14(1), 16-31.
- Wulandari, R. A. (2018). *Classroom interaction in the second grade speaking class at University of Nusantara PGRI Kediri academic year 2017/2018* (Master's Thesis). Bandung: University Of Nusantara PGRI Kediri.
- Ümit, A. (2016). *Masal masal içinde*. İstanbul: Everest Yayınları.
- Vygotsky, L. S. (1962). *Thought and language*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Yalçın, S. K. ve Şengül, M. (2007). Dilin iletişim süreci içerisindeki rolü ve işlevleri. *Turkish Studies*, 2, 749-768.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, D. (2014). *Etkileşimli öğretim stratejisinin Türkçe eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin konuşma becerilerine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Zarifioğlu, C. (2015). *Yürekdede ile padişah*. Ankara: Beyan Yayınları.

The Role of Turkish Course Interactive Classrooms in The Development of Students' Listening Skills

Ali GÖÇER¹

Soner GARİP²

Abstract

Listening skills are an important part of the communication process and are a skill that individuals will use throughout their lives. It is important for teachers to be a guide and model for students in the process of acquiring and developing listening skills; to encourage them to use skills effectively with various activities in and out of the classroom, to increase their awareness. In this study, the role of listening activities performed in classroom environments based on social interaction in the Turkish language course is emphasized in improving the listening skills of students. The research was carried out during reading time with students studying in the first grade of a secondary school in Ankara province. In the research, the first application lasted for two weeks and the non-interactive listening strategy was used in the listening activity. The second application period of the research lasted for six weeks and the listening activity was carried out in classroom environments based on social interaction. In the research, document review and observation techniques were used within the framework of qualitative research method. The obtained data were analyzed using content analysis technique. As a result of the research, it was concluded that classroom environments based on social interaction in Turkish lessons provide a suitable ground for students' active participation in activities so that they can improve their listening skills and enable the teacher to perform the role of guidance effectively.

Keywords: Turkish lesson, interactive classroom environments, listening skill

INTRODUCTION

“Language is a magical entity that is so versatile that we can't think of it all at once, and which has other qualities when viewed from different angles, and whose secrets we still cannot solve even today” (Aksan, 2007, p. 11). Language is a bridge that provides communication between people; it is a tool used to convey feelings, thoughts, dreams, and impressions. Language has an important place in communicating, interacting, and expressing feelings and thoughts (Güneş, 2011). The main task of language is to ensure that communication takes place because communication is not possible without the language (Yalçın and Şengül, 2007).

The need to share the feelings and thoughts of a person who is a social being has made communication an important element of life (Baymur, 1990). Güneş (2014) states that people spend an average of 12 hours a day communicating. In order to start and maintain the communication process, listening, speaking, reading, and writing are resorted to from the basic language skills. According to Maden and Durukan (2011), the listening ability has special importance due to the frequency of its use and its innate nature.

“Listening/monitoring is the first skill acquired by an individual” (Kaplan, 2021, p. 629). Individuals use the listening skill that they begin to gain in the womb to understand their surroundings until they start talking (Melanlıoğlu, 2012). According to studies, it is known that 50% - 80% of people's days are spent communicating, and listening accounts for 45% of this (Nalinci, 2000). In this context, the acquisition of listening skills is very important for effective communication (Maden, 2010). Doğan (2010) states that one should definitely improve their listening skills because it is the most frequently applied language skill in daily life. And as for

¹ Prof. Dr., Erciyes University, Faculty of Education, Kayseri-Türkiye, gocerali@gmail.com, orcid.org/00000002-6880-2611

² Dr., Ministry of National Education, Ankara-Türkiye, sonergarip38@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0893-9536

Mackay (1997), he states that listening is the key to success and learning and that the way to succeed in this regard is to be a good listener. It seems that listening skills are an important element in the communication process.

Some of the information in the literature about listening skill and the place of listening in communication are as follows: "Listening is a complex process carried out in our ears and brains in order to hear, understand and configure in the mind the audible stimuli such as sound, music, noise, and speech" (Güneş, 2017, p. 83). "Listening is a communication method that requires the listener to understand, interpret and evaluate what they hear" (Sherma, 2011, p. 13). "Listening, which is the basis of effective communication, is expressed as hearing verbal messages and reacting by giving meaning to what is heard" (Göçer and Çaylı, 2019, p. 458). Listening is a receptive skill that increases awareness of the language (Renukadevi, 2014).

The Turkish Course Curriculum (2019) aims to improve students' listening skills. Because since students spend most of their time listening to their teachers, the education process is based on listening skills (Giang, 2022). Accordingly, the Turkish Course Curriculum (2019) starts the literacy preparation with listening training activities and includes studies to improve listening skills until the end of secondary school in order to ensure that listening skills are used effectively and efficiently. In this context, there are eight themes in the Turkish textbooks, consisting of four texts at each grade level and a listening/monitoring text in each theme.

Listening skill is a developable skill (Doğan, 2007; Erdem and Erdem, 2015). Maden and Durukan (2011) point out the necessity of the educational process in the acquisition of listening skills. Göçer (2007) points out the importance of in- and out-of-class activities in providing the students with listening skills having a cognitive, sensory, and psychomotor dimension. Accordingly, all teachers, especially classroom teachers at the elementary school level and Turkish teachers at the secondary school level have important roles in developing the listening skills of students. Kurudayıoğlu and Kana (2013) state that teachers should be models for students about listening; Aytan (2011) states that teachers should exhibit behaviors aimed at eliminating the prejudices of students about the listening skill. Sherma (2011) states that teachers should raise awareness about listening and help the students manage the communication process by teaching them listening strategies. Accordingly, teachers should be a model for students in the process of acquiring and developing listening skills, encouraging them, and raising awareness by doing various activities. In this context, it is important to regulate the learning environment. In this study, the role of listening activities performed in Turkish course classroom environments that are based on the social interaction on which an interactive teaching strategy is based on was investigated in terms of improving the listening skills of students.

The interactive teaching strategy is a strategy that increases classroom interaction by prioritizing communication during the learning-teaching process. "The interactive teaching strategy is a strategy in which the student actively supports his/her own learning in the process, as well as the development of his/her friends by interacting with them" (Çintaş Yıldız, 2015, p. 16). According to Taşpınar and Atıcı (2002), the interactive teaching strategy is a strategy that prioritizes the development of social skills and abilities and is largely based on discussion and sharing between participants. As can be seen from the explanations given, the interactive teaching strategy activates students in the learning process, increases classroom participation, and makes communication possible.

In interactive classroom environments where the interactive teaching strategy is based, students provide some social, sensory, and psychomotor advantages in the learning process. Göçer (2018) states that students discover their strengths and weaknesses in interactive classroom environments, and they can demonstrate their interests and abilities. According to Açıkgöz (2002), social interaction forms the basis of learning. Murtiningrum (2009) states that social interaction improves language skills. Liu (2017) states that students improve their

language proficiency through social interaction. Yıldız (2014) states that social interaction encourages students to think, make comments on what has been learned, and make decisions about the learning process, and Koç (2006) states that the interactions established in the learning process have an impact on lasting and meaningful learning. Vygotsky (1962) emphasizes that social interaction has a decisive role in learning.

In the literature review, it is seen that there are a limited number of studies on the use of interactive teaching strategy in the development of basic language skills. Göçer and Garip (2020) concluded in their study that interactive classroom environments improve students' speaking skills and support the development of listening skills. In his study, Çintaş Yıldız (2015) concluded that the use of interactive teaching strategy improves students' effective speaking skills. In his study, Wulandari (2018) states that the teacher should interact with the students in order for them to speak actively in the classroom. Hanum (2017) states that students' language performance can be increased through interaction. Göçer (2016) states that the assets determined in Turkish education are better gained in interactive classroom environments. And as for Koç (2006), he states that students like interactive lessons and enjoy the lesson.

The Aim of the Study

The aim of this study is to investigate the role of Turkish course classroom environments that are based on social interaction in improving students' listening skills. As stated above, listening skill, which is an important element of the communication process, is a skill that individuals acquire first, and frequently apply in daily life, and it can be developed. Interactive classroom environments facilitate in-class communication by making students active in the learning process. Accordingly, it is thought that the advantages of interactive classroom environments will form the basis for the development of students' listening skills. For this reason, in this study, the answer to the question "What is the role of Turkish course classroom environments that are based on social interaction in the development of students' listening skills?" has been sought.

METHOD

In this study, the mixed method was used. Fraenkel, Wallen, and Hyun (2011) state that quantitative and qualitative data are combined in the mixed method. In the study, qualitative research was preferred as the main method, and quantitative research was preferred as the supportive and confirmatory method. Rossman and Wilson (1991) note that the data obtained by qualitative and quantitative methods in the mixed method can support and confirm each other, and a new study can be started based on the data.

Qualitative research can be defined as a research in which qualitative data collection methods such as observation, interview, and document analysis are used, and a qualitative process is followed to reveal perceptions and events in a natural environment and in a realistic and holistic manner" (Yıldırım and Şimşek, 2013, p. 45). Quantitative research examines the relationship between variables that can be analyzed through statistical and graphical techniques that can be measured numerically (Saunders, Lewis, & Thornhill, 2019). In this research, a qualitative process was followed in the process of improving the listening skills of the students in making observations and analyzing the documents obtained in the process in the practices carried out in the Turkish course classroom environments that are based on social interaction. In addition, a quantitative process was carried out in the analysis of the data obtained from the achievement tests applied at the end of the students' interactive and non-interactive listening studies.

Study Group

In this study, convenience sampling was preferred among the purposeful sampling types of the quantitative research method. Convenience sampling facilitates the research and allows the research to be carried out quickly (Yıldırım & Şimşek, 2013). The study group of the research consists of 13 students studying in the first grade of a secondary school in Ankara. In the analysis of the data, the students were coded as S1, S2, S3... and so on.

Data Collection Tools

In this study, achievement tests, document analysis, and observation technique were used in the data collection.

Achievement Test

Achievement test allows for measuring the success of students in a subject, chapter, or course (Metin, 2014). In this study, an achievement test was applied to the students after the first and second implementation processes. The achievement tests were developed by the researchers by conducting the literature review. The developed achievement tests consist of 20 multiple-choice questions. The correct answer to each question is worth 5 points.

Document Analysis

“Document analysis includes the analysis of written materials containing information about the phenomenon or events that are intended to be investigated” (Yıldırım and Şimşek, 2013, p. 217). After the completion of the implementations, the researchers obtained the data by examining the feelings and thoughts of the students about the research process expressed in writing.

Observation

“Observation is a method used to define the behavior occurring in any environment or institution in detail” (Yıldırım & Şimşek, 2013, p. 200). The observation form used during the implementation process in the research was developed by the researchers and prepared with the opinions of two experts in the field of Turkish education. The activities in the Turkish course classroom environments that are based on social interaction, which lasted eight weeks in total, were observed by the researchers and at the end of the application, the data were processed into the observation form without wasting time.

Process

This research was carried out during reading time with the students studying in the first grade of a secondary school in Ankara between November 6, 2019, and December 30, 2019. In the research, the first implementation lasted for two weeks between November 6 and November 13, 2019, and the non-interactive listening strategy was used in the listening activity applied during this period.

The second implementation period of the research lasted for six weeks between November 25, 2019, and December 30, 2019, and the listening activity applied during this period was carried out in classroom environments that are based on social interaction. The research, which lasts for eight weeks in total, covers ten forty-minutes course hours.

Data Analysis

In this study, content analysis, one of the qualitative research method analysis types, was used in the data analysis. Yıldırım and Şimşek (2013) state that in content analysis, similar data are arranged and interpreted according to the determined concepts and themes so that the reader can understand them.

The observations which form the qualitative data of the research and made by the feelings and thoughts of the students are analyzed using content analysis. For this purpose, the codes and themes that are created based on the feelings and thoughts of the students were arranged and

presented. The achievement tests of the students who compose the quantitative data of the research, applied at the end of both implementation processes, were analyzed and the scores of the students from both achievement tests were given in tables by grouping the averages of the scores and the true-false answers.

Validity and Reliability

In this study, attention was paid to the issues related to validity and reliability during the research. Merriam (2013) states that validity and reliability are important concerns involving the whole process of the research. Accordingly, the study group of the research was selected from the purposeful sampling methods of the qualitative research and a long-term interaction was established with the selected study group. Thus, the participants were able to act more comfortably during the data collection process. The observation form used in the research was developed by the researchers and took its final form by taking expert opinion.

FINDINGS

Findings Obtained Through Document Analysis

In this section, there are data obtained from the achievement test applied to the students at the end of the first and second listening activities, and the feelings and thoughts that the students shared about the research process.

Findings Obtained from Achievement Tests

The data obtained from the students' success test applied for the work titled "Yükekdede ile Padişah" are listed in Table 1 below:

Table 1. Students' Answers to the Work Entitled "Yükekdede ile Padişah", Information About Their Success Scores and Grade Point Average

	Students												
	S ₁	S ₂	S ₃	S ₄	S ₅	S ₆	S ₇	S ₈	S ₉	S ₁₀	S ₁₁	S ₁₂	S ₁₃
Correct answers	14	15	18	11	13	12	15	11	16	9	11	12	8
Incorrect answers	6	5	2	9	7	8	5	9	4	11	9	8	12
Achievement score	70	75	90	55	65	60	75	55	80	45	55	60	40
The Average of the class	63.46												

When Table 1 is examined; S₁ gave correct answers to fourteen of the questions in the achievement test and incorrect answers to six of them. S₁ got 70 points from the achievement test. S₂ gave correct answers to fifteen of the questions in the achievement test and incorrect answers to five of them. S₂ got 75 points from the achievement test. S₃ gave correct answers to eighteen of the questions in the achievement test and incorrect answers to two of them. S₃ got 90 points from the achievement test. S₄ gave correct answers to eleven of the questions in the achievement test and incorrect answers to nine of them. S₄ got 55 points from the achievement test. S₅ gave correct answers to thirteen of the questions in the achievement test and incorrect answers to seven of them. S₅ got 65 points from the achievement test. S₆ gave correct answers to twelve of the questions in the achievement test and incorrect answers to eight. S₆ got 60 points from the achievement test. S₇ gave correct answers to fifteen of the questions in the achievement test and incorrectly to five of them. S₇ got 75 points from the achievement test. S₈ gave correct answers to eleven of the questions in the achievement test and incorrect answers to nine of them. S₈ got 55 points from the achievement test. S₉ answered sixteen of the

questions in the achievement test correctly and four of them incorrectly. S₉ got 80 points from the achievement test. S₁₀ gave correct answers to nine of the questions in the achievement test and incorrectly to eleven. S₁₀ got 45 points from the achievement test. S₁₁ gave correct answers to eleven of the questions in the achievement test and incorrect answers to nine of them. S₁₁ got 55 points from the achievement test. S₁₂ gave correct answers to twelve of the questions in the achievement test and incorrectly to eight. S₁₂ got 60 points from the achievement test. S₁₃ gave correct answers to eight of the questions in the achievement test and incorrectly to twelve of them. S₁₃ got 40 points from the achievement test. The achievement test average of the students was determined as 63.46.

The data obtained from the success test applied for the work titled "Masal Masal İçinde" are listed in Table 2 below:

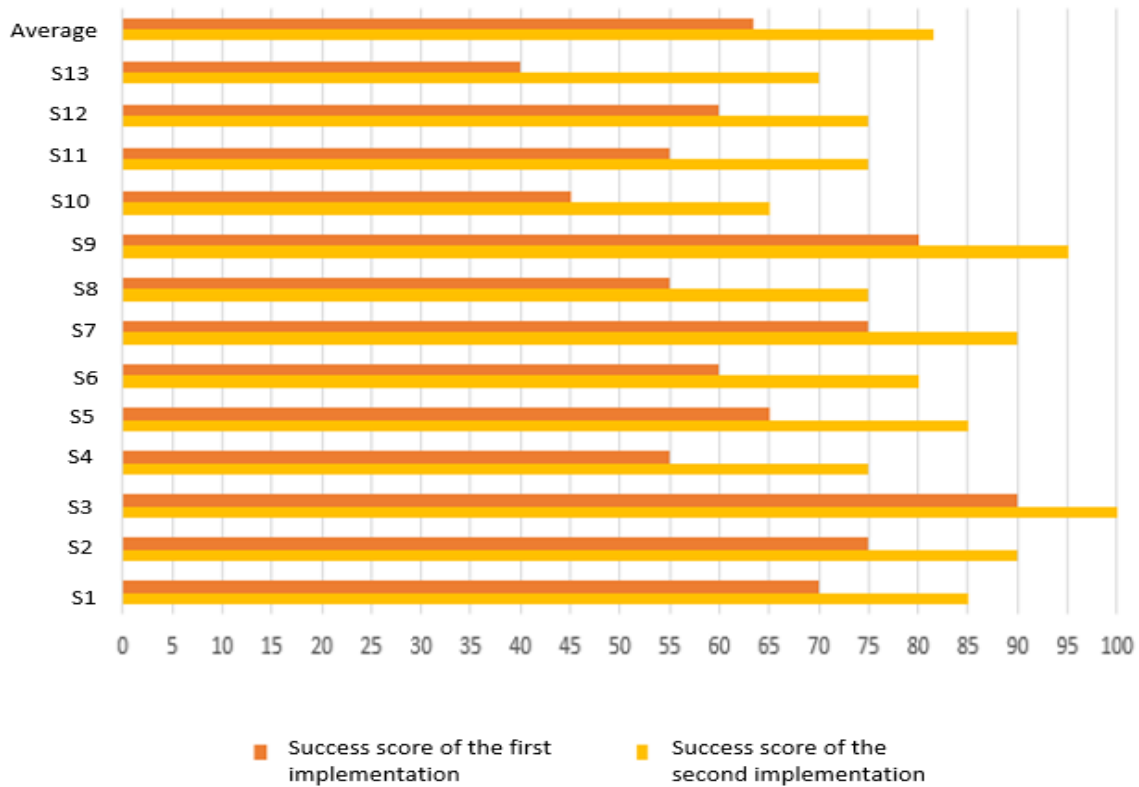
Table 2. Information on the students' answers to the work title "Masala Masal İçinde" and their achievements scores

	Students												
	S ₁	S ₂	S ₃	S ₄	S ₅	S ₆	S ₇	S ₈	S ₉	S ₁₀	S ₁₁	S ₁₂	S ₁₃
Correct answers	17	18	20	15	17	16	18	15	19	13	15	15	14
Incorrect answers	3	2	0	5	3	4	2	5	1	7	5	5	6
Achievement score	85	90	100	75	85	80	90	75	95	65	75	75	70
The average of the class	81.53												

When Table 2 is examined, seventeen of the questions in the S₁ success test were answered correctly and three were answered incorrectly. He received 85 points from the S₁ achievement test. Eighteen of the questions in the S₂ success test were answered correctly and two were answered incorrectly. He received 90 points from the S₂ achievement test. S₃ answered all the questions in the success test correctly. He received 100 points from the S₃ achievement test. Fifteen of the questions in the S₄ success test were answered correctly and five were answered incorrectly. He received 75 points from the S₄ achievement test. Seventeen of the questions in the S₅ success test were answered correctly and three were answered incorrectly. He received 85 points from the S₅ achievement test. Sixteen of the questions in the S₆ success test were answered correctly and four were answered incorrectly. He received 80 points from the S₆ achievement test. S₇ answered eighteen of the questions in the success test correctly and two incorrectly. He received 90 points from the S₇ achievement test. S₈ answered fifteen of the questions in the success test correctly and five incorrectly. He received 75 points from 18 achievement tests. S₉ answered nineteen of the questions in the success test correctly and one incorrectly. He received 95 points from 99 achievement tests. S₁₀ answered thirteen of the questions in the success test correctly and seven incorrectly. He received 65 points from the S₁₀ achievement test. Fifteen of the questions in the S₁₁ success test were answered correctly and five were answered incorrectly. He received 75 points from the S₁₁ achievement test. S₁₂ answered fifteen of the questions in the success test correctly and five incorrectly. He received 75 points from the S₁₂ achievement test. S₁₃ answered fourteen of the questions in the success test correctly and six of them incorrectly. He received 70 points from the S₁₃ achievement test. The average success test score of the class was determined as 81,53.

The comparison of the achievement scores of the students from the first and second application is given in Figure 1:

Figure 1. Comparison of the scores from the achievement test

When Figure 1 is examined, it is seen that the achievement scores of the students for the first implementation are lower than the success scores for the second implementation. All of the students got higher scores from the achievement test applied at the end of the listening activity carried out in interactive classroom environments. While the average of the students' achievement scores of the first implementation was 63.46, the average of the success scores of the second implementation was 81,53.

Findings Obtained from Students' Emotions and Thoughts Regarding the Process

After the second implementation, the students were asked to share their feelings and thoughts about the research process. In this section, there are data obtained from the feelings and thoughts shared by the students about the process.

Table 3. Shares of Students Containing Their Emotions and Thoughts about the Research Process

Student	Emotions and Thoughts	Code	Thema
S ₁	"Each fairy tale gives a different message and we learned by discussing the messages that will help us a lot in our daily life. It was very exciting and fun to read a fairy tale every week and wait for the next one. Among the fairy tales we read the most beautiful was 'Müezzinin Anlattıkları'. I empathized the most in that fairy tale."	Discussion	
S ₂	"I am glad that one chapter is read each week. Among the fairy tales I read, the one I was most curious about was 'Kör Adamın Anlattıkları'. I was most curious about him when I was doing the estimation work."	Empathy	
S ₃	"I've been waiting patiently, wondering about someone's story every week. My friends and I talk about fairy tales all the time. It's very exciting. The tale I was most curious about was "Demircinin Anlattıkları". I had a lot of fun doing his animation."	Guessing	
S ₄	"We are waiting for another exciting week that is nice to read every week. The forecasting work we did before starting the tale was very good. I thought the muezzin was dreaming, but it turns out he wasn't."	Continuity	Advantages of
S ₅	"It was so exciting, so beautiful. We had so much fun guessing. I listened without getting bored. We had a lot of fun doing the animations."		Interactive Classroom Environment
S ₆	"I really liked the book. I found myself in the middle of things because I empathized. It was so exciting to wait for the next one every week."	Communication	
S ₇	"It was very nice of us to guess about the fairy tales in the book. I really liked the 'Kuyumcunun Anlattıkları'."		
S ₈	"I've never talked this long with my friends about a book before. I got emotional playing the Hatter."	Fun	
S ₉	"I've been looking forward to Thursdays. It was very intriguing. Discussions about the book are good."		
S ₁₀	"We read the book as if we were living. I've had a lot of fun. I've always been looking forward to the book."	Animation	
S ₁₁	"I wish it would always go on. I listened without getting bored. It was very nice to portray it when we were reading."		
S ₁₂	"The groups I worked with were very good. We had so much fun listening to 'Kör Adamın Anlattıkları'."	Curiosity	
S ₁₃	"I never wanted the book to end, I never understood how the lesson started and how it ended. It was like we were animating the book instead of reading it, it was so beautiful."		

When Table 3 is examined, the theme of discussion, empathy, prediction, continuity, communication, entertainment, animation, curiosity codes and the advantages of an interactive classroom environment was reached from the feelings and thoughts of the students about the research process.

Regarding the discussion code, the students "Give a different message in each fairy tale, and we learned it by discussing messages that will help us a lot in everyday life. (S1)" and "Discussions about the book are good. (S9)". Accordingly, students say that discussions have been held about the content of the fairy tale, and discussions have helped them in everyday life. According to the empathy code the students said, "The most beautiful fairy tales we read was 'What the Muezzin Tells'. I made the most empathy in that fairy tale. (S1)" and "I found myself in the events because I empathized. (S6)". The students said that they empathized and felt the events during the reading process of the tales. Regarding the prediction code, the students said,

"The predictions we did before starting the tale were very good. (T4)", "We had a lot of fun estimating. (T5)", "It was very nice that we made predictions about the tales in the book. (T7)" and "The groups I worked with in the estimation study were very good. (T12)". The students stated that they welcomed the estimation studies for fairy tales, they had fun while estimating, and they did group work in their estimations. Regarding the continuity code, the students said, "I am satisfied that a chapter is read every week. (S2)", "Because I was curious about someone's story every week, I waited patiently. (S3)", "We are looking forward to another exciting week, which is good to read every week. (S4)" and "It was very exciting to wait for the next one every week. (S6)". The students stated that they were satisfied with the progress of each chapter of the book they read, with a one-week interval, and that this situation stimulated their sense of curiosity and caused impatience. Regarding the communication code the students said, "We always talk about fairy tales with my friends. (S3)" and "I have never talked to my friends this long about a book before. (S8)". Students stated that they talked about fairy tales and that these conversations took longer than normal. Regarding the entertainment code, the students said, "I had a lot of fun. (T10)", "I listened without getting bored. (T11)" and "We had a lot of fun listening to 'Kör Adamın Anlattıkları'. (T12)". The students said that they had a lot of fun while listening to the tales and they were never bored. For the animation code, the students said, "I got emotional while playing the Hatter. (S8)", "It was very nice when we played it while we were reading. (S11)" and "As if we did not read the book, we revived it, it was very nice. (S13)". The students stated that it is nice to portray the fairy tales in the process, and that the emotionality predominates in some of the fairy tales. Finally, the students for the curiosity code said, "It was very interesting. (S9)" and "I always waited for the book with curiosity. (S10)". The students said that the fairy tale creates a sense of wonder and that the next tale is eagerly awaited.

Findings Obtained Through Observation

Table 4. The purpose and dimensions of the observation made during the research

Purpose: To reveal the cognitive, affective and psychomotor behaviors observed in students during the research.

Questions:

1. What are the cognitive, sensory and psychomotor behaviors observed in students in non-interactive listening activities?
2. What are the cognitive, sensory and psychomotor behaviors observed during activities in classroom environments based on social interaction?

When Table 4 is examined, it is seen that the purpose of the observations made during the research and the questions to be answered in this process are included. In the first question, cognitive, sensory and psychomotor behaviors seen in non-interactive listening activities; In the second question, an answer was sought for the cognitive, sensory and psychomotor behaviors observed in listening activities performed in classroom environments based on social interaction.

In the first week, the chapter of the book "Yürekdede ile Padişah" with the same name was started to be read and continued until the end of the lesson. The unfinished section was continued in the second week and the book was finished. It was observed that the students were enthusiastic at the beginning of the lesson in the listening activity carried out in the first two weeks, but they got bored over time. Towards the end of the lesson, it was observed that their attention was distracted and they were busy with other things. In this process, some

students made scribbles in their notebooks, and some of them dealt with the objects at hand. It has been noted that the students sometimes yawn, become distracted and their general arousal is low. It was observed that the majority of the students left the classroom quickly with the bell ending the lesson. The observation notes for the work done in the first and second weeks are as follows:

Table 5. Observation Notes for the Non-Interactive Listening Activity-1

Date	Observation Notes	Code	Thema
06.11.2019	(1) Students are following with interest. (2) There are curious looks. (3) There are those who want to ask questions. (4) They were surprised, aaa sounds are coming from the classroom. (5) The students are still careful. (6) Students continue to give reactions from time to time. (7) The sounds of good luck come from the classroom. (8) Students' mood began to fall. (9) There are those who play with the pen. (10) There are students who scribble the book and yawn. (11) Except for a few students, the interest of the students tends to fade. (12) They listen indifferently. (13) Their general arousal states are quite low. (14) There are those who ask each other for hours. (15) A few students sitting in the back are rubbing their eyes. (16) When the bell rang, the class went out.	Course follow-up Emotional responses	Non-interactive listening

When Table 5 is examined, based on the attitudes and behaviors of the students during the listening process, the theme of non-interactive listening was obtained with the codes of course follow-up and emotional reactions. It was noted that the students were curious, interested, and attentive at first in the listening activity, but then their interest faded and they remained unresponsive and engaged in other things.

Table 6. Observation Notes for the Non-Interactive Listening Activity-2

Dates	Observation Notes	Code	Thema
13.11.2019	(1) Students want to start the book right away. (2) They were curious about other texts. (3) Non-interactive listening activity started. (4) Students are still following with interest. (5) Sensory reactions are coming. (6) The second part of the book ended with the applause of the students. (7) At the beginning of the last episode, there were noises from the classroom. (8) Students tend to fall in mood. (9) There are students looking at each other and pointing. (10) There are students in the classroom who are yawning and rubbing their eyes. (11) Sensory responses to what is heard decreased. (12) The general arousal states of the students decreased. (13) There are students who look away and look outside. (14) We have come to the end of the chapter. (15) Some did not realize that the book was finished. (16) Applause sounds from the class. (17) There are students who say it was very beautiful. (18) There are students napping. (19) The bell rang and all but a few students left.	Course follow-up Emotional responses	Non-interactive listening

When Table 6 is examined, based on the attitudes and behaviors shown by the students during the listening process, lesson tracking and emotional responses codes and non-interactive listening contact were obtained. It was observed that the students were interested and curious about the listening activity as in the first week, they gave sensory responses in the process, but then their general state of arousal decreased. It has been noted that some of the students did not understand that the book was finished.

In the third week, the book titled "Masal Masal İçinde" was started to be read and the introduction was completed. Then one chapter was completed each week. In the listening activities carried out in the last six weeks, it was observed that the students' willingness continued throughout the lesson, they had fun and actively participated in the lesson. Starting

from the fourth week, a discussion environment was created in the classroom by making predictions every week before starting the new section. Students actively participated in the discussions and were willing to express their views. In the prediction studies, there were groupings in the class and the listening study on the correctness/falseness of the prediction was done in excitement. From the fifth week onwards, the students were animated about what the heroes told, and attention was paid to the participation of each student in the animation. The animations allowed the students to enjoy. Another study from the fifth week was on empathy and students were asked to evaluate the status of the heroes. In these interactive studies, an effective communication process was experienced in the classroom. The ground was prepared for the students to interact in the classroom about the book read, so everyone in the class became an active participant in the process. It was observed that the students continued to stay in the classroom with the bell ringing the end of the lesson and continued to talk among themselves about the book. Observation notes for the work done in weeks three, four, five, six, seven and eight are as follows:

Table 7. Observation Notes for Interactive Listening Activity-1

Date	Observation Notes	Code	Thema
25.11.2019	(1) We started the interactive listening activity. (2) Students follow with interest. (3) From time to time I stop and ask questions. (4) Fingers in the air. (5) Questions are also coming from the students. (6) The students seem excited. (7) There is laughter in the classroom. (8) Students give sensory responses. (9) Everyone is very happy. (10) 'No more' sound came from the classroom. (11) They listen carefully. (12) I am asking questions about the continuation of the tale. (13) Everyone has their finger in the air except for a few students. (14) 'Come on' sounds come from the classroom. (15) Student interest is still alive. (16) I'm on the last pages, the class is doing just fine. (17) They were surprised, I hear 'Thank God' voices. (18) Students say that they will look forward to the week. (19) The bell rang, the class came to me to study the book.	Course follow-up Active participation Emotional responses	Interactive listening

When Table 7 is examined, the codes of following the lesson, active participation and emotional reactions were obtained based on the attitudes and behaviors of the students during the listening process. The interactive listening theme has been reached. It was noted that the students were interested and careful in the process, had fun, and actively participated in the listening activity. It was observed that students interacted throughout the process.

Table 8. Observation Notes for Interactive Listening Activity-2

Date	Observation Notes	Code	Thema
02.12.2019	(1) Students are ready and waiting. (2) They want to start without wasting time. (3) The class is excited and impatient. (4) We are doing estimation work. (5) Creative and different ideas come from students. (6) Participation is very good. (7) Students are very enthusiastic. (8) There are groupings for predictions in the classroom. (9) Students eagerly await the result. (10) When the tale continues, oley and aaa sounds are heard in the classroom. (11) Students' interest is very good. (12) Everyone seems happy. (13) The fairy tale part is over. (14) The students want to continue. (15) I said I would continue next week. (16) The students are upset. (17) The bell rang, and they began to talk among themselves.	Course follow-up Active participation Emotional responses	Interactive listening

When Table 8 is examined, active participation, estimation and sensory reactions codes and interactive listening theme were obtained based on the attitudes and behaviors of the students

during the listening process. It was observed that the students were ready for the listening activity, actively participated throughout the process, and each student expressed their opinion in the estimation study.

Table 9. Observation Notes for the Interactive Listening Activity-3

Observation Notes	Code	Thema
(1) Students want to start right away. (2) Everyone is ready. (3) They are excited. (4) We are making predictions for the development of the fairy tale. (5) Everyone is very enthusiastic. (6) Opinions are shared. (7) Participation is very good. (8) The students grouped together again. (9) I said we were going to reenact. (10) Received with joy. (11) We animation the muezzin. (12) Students are enjoyable. (13) The class is watching carefully. (14) We continue with the table. (15) There are sensory reactions from the classroom. (16) Student interest is very good. (17) Chapter is over. (18) The class impatiently wants to continue. (19) The bell rang, the students are talking about the fairy tale.	Guessing Active participation Animation	Interactive listening

When Table 9 is examined, the theme of interactive listening was obtained with the codes of estimation, active participation and animation based on the attitudes and behaviors of the students during the listening process. It was observed that the students were ready at the beginning of the process and were excited throughout the process. It was noted that the students actively participated in the studies and took part in the animations.

Table 10. Observation Notes for Interactive Listening Activity-4

Date	Observation Notes	Code	Thema
16.12.2019	(1) Students are waiting ready. (2) The class is quiet and excited. (3) We are doing guess work. (4) Different opinions come from students. (5) There is laughter in the classroom for predictions. (6) Everyone is active in the classroom. (7) We started the tale. (8) The class is following carefully. (9) I ask questions from place to place, the attendance is very good. (10) Students are very interested.(11) We are doing the animation of the blacksmith and the cat. (12) Laughter sounds from the classroom. (13) The student who made the cat meow was very appreciated. (14) Everyone in the class took part in the animation. (15) Everyone is having fun. (16) We continue the tale. (17) Finally, aaa sounds came from the classroom. (18) The reaction of the blacksmith is criticized. (19) We are doing empathy work. (20) Students share their opinions. (22) The reviews are very good. (22) While the tale was ending, the bell rang. (23) The students began to talk among themselves.	Guessing Active participation Animation Empathy	Interactive listening

When Table 10 is examined, the codes of estimation, active participation, animation and empathy were obtained based on the attitudes and behaviors of the students during the listening process. The interactive listening theme has been reached. It was seen that the students were ready for the listening activity, the guess work was fun and the participation was very good. It was noted that the students took part in the role play and showed empathy.

Table 11. Observation Notes for the Interactive Listening Activity-5

Date	Observation Notes	Code	Thema
23.12.2019	(1) The students are prepared again. (2) We started without wasting time. (3) We are making predictions. (4) Everyone got a say. (5) We evaluate the estimates made. (6) Everyone is interested. (7) We begin the tale. (8) The class is following carefully. (9) Silence prevails in the classroom. (10) We are doing an empathy study about the jeweler's son. (11) Students are angry. (12) The opinion prevails that the friend should be chosen correctly. (13) We are portraying the crumbling scene of the golden egg. (14) Fingers in the air. (15) The students play the fainting man very well. (16) Everyone is in a good mood. (17) The students have followed the tale very well. (18) We have come to the end of the tale. (19) Students insist to continue the other course. (19) The bell rang, they began to talk among themselves.	Guessing Active participation Animation Empathy	Interactive listening

When Table 11 is examined, the codes of prediction, active participation, animation and empathy were obtained based on the attitudes and behaviors of the students during the listening process. The interactive listening theme has been reached. It was seen that the students shared their opinions by taking the right to start the activity without tolerating the loss of time. It was noted that the students followed the tale with interest and gave sensory reactions throughout the process.

Table 12. Observation Notes for the Interactive Listening Activity-6

Date	Observation Notes	Code	Thema
30.12.2019	(1) I saw students unhappy. (2) It was because the end of the tale was reached. (3) We start with the estimation. (4) Fingers in the air, opinions are shared. (5) All students shared their opinions. (6) We started to read the tale. (7) Laughter prevails. (8) Students seem curious and excited. (9) We are at the entrance of the caravanserai to the cave. (10) The students are watching anxiously. (11) We are doing empathy work. (12) No one would ever do such a thing. (13) Students say it makes them nervous. ((14) We reenact the moment of the caravans becoming blind. (15) Students do it by adding something from themselves. (16) Everyone is having fun. (17) We reenact the scene of the blind man's slap on the back of the neck. (18) The students are very happy. (19) There are those who have tears in their eyes. (20) We finish the tale. (21) The students are upset that it's over. (22) I wish it didn't end, their voices are heard.	Guessing Active participation Animation Empathy	Interactive listening

When Table 12 is examined, based on the attitudes and behaviors of the students during the listening process, the interactive listening theme was obtained with the codes of estimation, active participation, animation and empathy. It was observed that the students were upset because it was the last week, but actively participated in the studies, had fun throughout the process and shared their opinions. It was noted that each student expressed their opinions in the role play and empathy study.

RESULTS AND DISCUSSION

In this study, the answer to the question "What is the role of Turkish course classroom environments that are based on social interaction in improving students' listening ability?" has been sought. According to the findings taken from the achievement tests implemented on students after the implementation which lasted eight weeks and ten course hours in total, it has been concluded that with reference to the observation data and the feelings and thoughts

of the students about the research process, the Turkish course classroom environments that are based on social interaction offer a suitable basis for students' active participation in activities so that they can improve the listening skill, and enable the teacher to do his/her role of guidance effectively.

It has been established that students are the active participants in the course, they can communicate with their peers and teachers, and they can further understand within the interactive class environments in which they can use different methods and techniques together. In that students got higher scores from the achievement test implemented towards the listening activities performed in interactive classroom environments. While the average of the scores that the students got from the achievement test applied at the end of the non-interactive listening activities was 63.46, the average of the scores they got from the achievement test applied at the end of the listening activities performed in the interactive classroom environments was 81.53. Current averages have shown that the students have gained the achievement "Respond to the questions regarding what the students listen to" better in interactive classroom environments. This situation is also consistent with the observation data. It has been observed that students are the active participants in the process in the activities carried out in interactive classroom environments, they establish a substantial teacher and peer interaction, participate in discussions, perform drama, exhibit behaviors based on empathy, and have fun during the process. Alongside the results of the achievement test and the observation data, it is seen that interactive classroom environments become prominent in terms of the students' feelings and thoughts about the research process. The data obtained show that interactive classroom environments are the basis for developing and acquiring listening skills. The current study coincides with the study of Göçer and Garip (2020) in terms of these aspects. As a result of their study, the researchers concluded that interactive classroom environments support the development of students' listening skills.

In classrooms where the interactive teaching strategy is based on in the learning-teaching process, the intensity of in-class communication increases because of the nature of the strategy, and therefore listening and speaking skills are actively exploited. During the research process, it has been established that an intense interaction was formed in the classroom in the listening activities carried out in interactive classroom environments. This shows that interactive classroom environments can be used to gain and develop listening skills. In his study, Çintaş Yıldız (2014) states that the interactive teaching strategy can be used to develop students' listening skills. The findings obtained in this study are consistent with the results found by the researcher. Students got higher scores from the achievement test applied at the end of the listening activities carried out in interactive classroom environments. In the observation notes taken in this process, it has been observed that continuous communication activity is performed. Students also highlighted concepts such as communication, performing drama, and discussion in their feelings and thoughts about listening activities carried out in interactive classroom environments.

Interaction is an important factor in language learning (Wang, 2017). An effective interaction can improve the students' language performance (Hanum, 2017). Students actively participated in the six-week listening process in interactive classroom environments, performed drama, participated in discussions, and interacted with their peers by exchanging ideas. Thus, they gave correct answers to the questions prepared from the content of the book used in the listening activity. Göçer (2016) indicates that as a result of his study, students have the opportunity to develop basic language skills in interactive classroom environments in which they are active participants. In this aspect, the study shows similarities with the researcher's study.

Doğan (2010) indicates that as a result of his study, listening skills can be improved through education. From the data obtained from this research, it is understood that there is an improvement in the listening skills of the students. It can be seen that listening skill is a skill that is open for development and interactive classroom environments form the basis for

developing listening skills. In order to provide the formation of this basis, the classroom environment should be arranged in a way that is conducive to interaction. In this study, in the listening activities carried out in interactive classroom environments, the students generally sat in the classroom in a U-shaped seating arrangement and in a way that was suitable for interacting. Epçaçan (2013) states that not-crowded and U-shaped classes are effective in improving students' listening skills.

It has been observed that the students grouped together while performing drama, estimating, and discussing in the listening activities that are carried out in interactive classroom environments. The group activities, in which the students interacted intensely with their peers, enabled them to work collaboratively and thus understand and interpret what they listened to. Student S9 stated that the conducted studies are nice by saying "Discussions about the book are good.", and S12 agreed by saying "The groups I worked with in the estimation study were very good.", and S11 also agreed by saying "It was very nice to perform drama." This situation paved the way for students to get high scores on the achievement test. In the study of Rustamovich (2022) stated that group activities are beneficial in improving students' listening skills; Rasulova (2022) stated that peers have a decisive role in students' success. In this respect, the study coincides with the studies of the researchers.

Classroom interaction is a necessary and useful way to support learning, as it is an important achievement for students to learn to convey their feelings and thoughts and to experience real communication situations (KusumaSuci, 2015). In the second implementation process, the interactive arrangement of the classroom environment made the students an active part of the lesson by providing a basis for learning while having fun. It is seen in the feelings and thoughts of the students about the research process that the students are intrigued, engaged in performing drama regarding what they listen to, establish intense communication, and do group work. This issue is also apparent in the observation data. The students did not leave the classroom despite the bell and continued to talk about the part they were listening to. This situation is in parallel with some studies in the literature. Studies have demonstrated that the interactive environment in the classroom increases the interest in the lesson (Koç, 2006), increases class participation (Çakmak, 2000), and makes the classrooms active places (Darling-Hammond & McLaughlin, 1995).

In conclusion, interactive classroom environments provide the students with advantages in providing students with the ability to understand what they listened to. For the students to answer correctly to the questions about what they listened to, detect the main idea, be able to estimate about the development and the outcome of the events, and interact with their peers and the teacher by being actively involved in the teaching process contribute to the development of the listening skill. Teachers can also effectively guide the process in activities carried out in interactive classroom environments.

According to the findings obtained from the research and results obtained from the findings, it is possible to offer the following suggestions to the teachers who will be implementing the program for the development of listening skills in Turkish course classroom environments that are based on social interaction and to researchers who will conduct research on the subject:

- It is understood from the results obtained from the observations, the achievement tests, and the feelings and thoughts that the students shared about the process that the listening comprehension skills of the students improved in the Turkish course interactive classroom environments. Accordingly, teachers should utilize interactive classroom environments in their lessons in order to improve students' listening skills, being aware of the fact that listening skill is a skill that can be developed.
- It is understood from the observations and the findings and the results obtained from the students' feelings and thoughts which are shared about the process that in the

Turkish course interactive classroom environments, students actively participate in the lesson, perform drama, participate in discussions and interact with their friends by exchanging ideas, thus improving their language performance. Accordingly, taking into account that basic language skills are integrated into a structure that support each other, interactive classroom environments should be exploited in the development of students' basic language skills.

- It is understood from the observations and the findings and the results obtained from the students' feelings and thoughts which are shared about the process that the Turkish course interactive classroom environments allow students to learn by having fun in the course. All in all, interactive classroom environments should be used to enable students to learn by having fun.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. Ü. (2002). *Aktif öğrenme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil, ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aytan, T. (2011). Aktif öğrenme tekniklerinin dinleme becerisi üzerine etkileri. *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 11309-9302.
- Baymur, F. (1990). Çağımızda insan ilişkilerinin artan önemi ve bu hususun eğitimde dikkate alınması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 1(1), 16-26.
- Çakmak, M. (2000). Sınıf ortamı ve grup etkileşimi. L. Küçükahmet içinde, *Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar* (s. 27-46). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çaylı, C. ve Göçer, A. (2016). İlköğretim ikinci kademe Türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarındaki müstakil dinleme metinlerine yönelik öğretmen uygulamalarının değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(3), 517-535.
- Çintaş Yıldız, D. (2015). Etkileşimli öğretim stratejisinin Türkçe eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin konuşma becerilerine etkisi. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 14-43.
- Darling-Hammond, L. ve McLaughlin, M.W. (1995). Policies that support professional development in an era of reform. *Phi Delta Kappan*, 76(8), 597-604.
- Doğan, Y. (2007). *İlköğretim ikinci kademe dil becerisi olarak dinlemeyi geliştirme çalışmaları* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Doğan, Y. (2010). Dinleme becerisini geliştirmede etkinliklerden yararlanma. *TÜBAR*, XXVII, 263-274.
- Epçaçan, C. (2013). Temel bir dil becerisi olarak dinleme ve dinleme eğitimi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 331-352.
- Erdem, A. ve Erdem, M. (2015). Yapılandırmacı Karma Öğrenme Ortamlarının Dinleme ve Konuşma Becerilerine Etkisi. *İlköğretim Online*, 14(3), 1130-1148.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., ve Hyun, H. (2011). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGrawHill.
- Giang, N. D. H. (2022). A Study on the Satisfaction and Performance of the First Year Students of Advanced Education Program at National Economics University when Applying Internet in Teaching English Listening Skills. *American Journal of Educational Research*, 10(5), 288-297.
- Göçer, A. (2007). Bir öğrenme alanı olarak anlama eğitimi ve Türkçe öğretimindeki yeri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 17-39.
- Göçer, A. (2016). Türkçe eğitimde öğrenen özerkliği ve etkileşimli sınıf ortamı tasarımının önemi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 188-201.
- Göçer, A. (2018). *Metin işleme süreci - mikro öğretim uygulama örneği - Türkçe öğrenme ve öğretim yaklaşımları* (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Göçer, A. ve Çaylı, C. (2019). Ortaokul Türkçe derslerinde dinleme becerisinin gelişimine yönelik öğretmen uygulamaları. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(3), 456-476.
- Göçer, A. ve Garip, S. (2020). Türkçe dersi sosyal etkileşime dayalı sınıf ortamlarının öğrencilerin anlatma becerilerinin geliştirilmesindeki yeri. *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 16-32.
- Güneş, F. (2011). Dil öğretim yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 123-148.
- Güneş, F. (2014). Konuşma eğitimi yaklaşım ve modelleri. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 3(1), 1-27.
- Güneş, F. (2017). *Türkçe eğitimi: yaklaşımlar ve modeller* (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Hanum, N. S. (2017). The importance of classroom interaction in the teaching of reading in junior high school. In Prosiding Seminar Nasional Mahasiswa Kerjasama Direktorat Jenderal Guru dan Tenaga Kependidikan Kemendikbud (pp. 1-9). Universitas Negeri Malang.
- Kaplan, K. (2021). Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Dinleme/İzleme Becerisini Ölçmeye Yönelik Soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 626-645.

- Koç, G. (2006). Yapılandırmacı sınıflarda öğretmen-öğrenen rolleri ve etkileşim sistemi. *Eğitim ve Bilim*, 142, 56-64.
- Kurudayıoğlu, M. ve Kana, F. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme becerisi ve dinleme eğitimi özyeterlik algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 245-258.
- KusumaSuci, D. (2015). Classroom interactions inspeaking class of English department of Muhammadiyah University of Surakarta (Unpublished doctoral dissertation). Surakarta: Muhammadiyah University of Surakarta
- Liu, G. (2017). Study on the strategy and its application in the interactive teaching of college English. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 155, 279-282.
- Mackay, I. (1997). *Dinleme Becerisi*. (çev.: Aksu Bora ve Onur Cankocak). Ankara: İlkaynak Kültür ve Sanat Ürünleri Ltd. Sti.
- Maden, S. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarının sözlü iletişim becerileri üzerine bir araştırma. *Ekev Akademi Dergisi*, 14(44), 145-154.
- Maden, S. ve Durukan, E. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme stillerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 0(4), 101-112.
- MEB. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları.
- Melanlıoğlu, D. (2012). Dinleme Becerisinin Geliştirilmesinde Ailenin Rolü. *Sosyal Politika Çalışmaları*, 12(7), 65-77.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma – desen ve uygulama için bir rehber*. (Çeviren Selahattin Turan). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Metin, M. (2014). Nitel veri toplama araçları. M. Metin içinde, *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (s. 337-371). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Murtiningrum, S. (2009). *Classroom interaction in English learning* (Master's Thesis). Depok: Sanata Dharma University.
- Nalinci, A. N. (2000). *Avrupa Birliğine tam üyelik yolunda başarının anahtarı: yeniden yapılanma*. Ankara: Ümit Yayınları.
- Rasulova, M. (2022). The role of student-student interaction in efl classrooms. *Eurasian Journal of Social Sciences, Philosophy and Culture*, 2(2), 63-66.
- Renukadevi, D. (2014). The Role of Listening in Language Acquisition; the Challenges & Strategies in Teaching Listening. *International Journal of Education and Information Studies*, 4(1), 59-63.
- Rossmann, G. B. ve Wilson, B. L. (1991, April 3-7). *Numbers and words revisited: Being "shamelessly eclectic"* [Oral presentation]. Annual meeting of the American Educational Research Association, Chicago, USA.
- Rustamovich, R. F. (2022). Effective activities to improve learners listening skill. *Spanish Journal of Society and Sustainability*, 4, 38-43.
- Saunders, M., Lewis, P. ve Thornhill, A. (2019). *Research Methods for Business Students*. Pearson.
- Sherma, N. (2011). Strategies for Developing Listening Skills. *Elt Vocies*, 2230-9136, 12-17.
- Taşpınar M. ve Atıcı, B. (2002). Öğretim model, strateji, yöntem ve becerileri/teknikleri: kavramsal boyut. *Eğitim Araştırmaları*, 8, 207-215.
- Wang, C. (2017). Two Affective Variables and Language Learners' Perceptions of Classroom Interaction, *The Journal of Asia TEFL*, 14(1), 16-31.
- Wulandari, R. A. (2018). *Classroom interaction in the second grade speaking class at University of Nusantara PGRI Kediri academic year 2017/2018* (Master's Thesis). Bandung: University Of Nusantara PGRI Kediri.
- Ümit, A. (2016). *Masal masal içinde*. İstanbul: Everest Yayınları.
- Vygotsky, L. S. (1962). *Thought and language*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Yalçın, S. K. ve Şengül, M. (2007). Dilin iletişim süreci içerisindeki rolü ve işlevleri. *Turkish Studies*, 2, 749-768.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, D. (2014). *Etkileşimli öğretim stratejisinin Türkçe eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin konuşma becerilerine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Zarifioğlu, C. (2015). *Yürekdede ile padişah*. Ankara: Beyan Yayınları.